

№ 301.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Sylwestra Pap.
 Śr. **Nowy Rok.**
 Czw. św. Makarego Op.
 Piąt. św. Daniela M.
 Sob. św. Tytasa B.
 Niedz. św. Telesfora P.
 Pon. św. **Trzech Króli**

Wschód słońca godz. 8 m. 14
 Zachód słońca godz. 3 m. 55
 Długość dnia godz. 7 m. 37
 Przybyło słońca godz. 0 m. 05

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
 Półrocznie " 3 " —
 Kwartalnie " 1 " 50
 Miesięczn. " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
 Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
 Półrocznie " " 70
 Zagranicą:
 Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi
 ul. Przejazd № 3
 Telefonu № 503

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 31 grudnia 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minkes; w Zgierz, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. 3 Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

Od wtorku dnia 31 grudnia do piątku 3 stycznia 1913 roku. Między innymi wspaniały dramat w 3-ch wielkich częściach. 4161

„ODEON”

„W szatańskim ogniu”

w wykonaniu słynnej tancerki

„SAHARET”

Część I. Dziecię taboru. Część II. W Palais de Danse. Część III. W ogniu.

Teatr „SCALA” Wielkie Sylwestrowskie Przedstawienie. Nowe debiuty połączone z baletem.

Telefonu 15-04 Cegielniana 18. Dnia 31-go grudnia 1912 roku.

Początek przedstawienia o 10 wieczór. Łoże jakoteż balkon i krzesła są zaopatrzone w stoliki, które można zamawiać w kasie. Bilety od 1 rubla ważne są też do „Chat Noir”.

Teatr Popularny Dziś wieczorem i jutro po południu. „Chata za wsią” w 5-ciu aktach.

przy ul. Konstantynowskiej 16. Jutro wieczorem. „LYGIA” Sztuka w 8-ciu aktach.

KURSY HANDLOWE pod kierunkiem **STANISŁAWA LIPIŃSKIEGO** TELEFON 8-58.

PIOTRKOWSKA 157.

Dnia 16 stycznia 1913 r. rozpoczyna się trwający do 15 maja nowy kurs następujących przedmiotów: 1) Buchalteria 4 godz. tygodniowo (wykład w języku polskim i oddzielnie w niemieckim). 2) Buchalteria bankowa (dla osób znających zasady buchalterii) 1 godz. tyg. 3) Buchalteria fabryczna (specjalnie w zastosowaniu do przemysłu włóknistego) 1 godz. tyg. 4) Arytmetyka handlowa 2 godz. tyg. 5) Korespondencja w języku polskim, rosyjskim i niemieckim po 2 godz. tyg. 6) Stenografia 3 godz. tyg. 7) Pisanie na maszynie. Oplata w stosunku Rb. 6.25 za 1 godz. lekcyi tygodniowo. Zapisy przyjmuje kancelarya Kursów od 7 do 9 wieczorem codziennie, prócz sobót i niedziel. 3921

Zarząd Rzeźni Bałuckiej

zawiadamia, iż na mocy ukazu Senatu Rządzącego z dnia 11/24 października roku bieżącego Nr. 11,785 mięso i wszelkie produkta mięsne, pochodzące z rzeźni bałuckiej są nadal zwolnione od wszelkich rewizyj, oględzin i opłat na rzecz rzeźni łódzkiej przy przenoszeniu lub przewożeniu takowych do m. Łodzi. 4125

ZARZĄD RZEŹNI BAŁUCKIEJ.

Rubli 3,000

i więcej rocznie może zarabiać zdolny sprzedawca w branży piwno-alkoholycznej. Rejon Łódź i okolica. Kaucja lub solidne poręczenie wymagalne. Oferty z kopiami świadectw proszę składać w handlu win p. Józefa Wolskiego, Piotrkowska. 4147

Sergja KALODONT

Niezbędny **KREM i ELIKSIR DO ZĘBÓW**

Trzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.

zadac wszędzie

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

Asystent kliniki barlińskiej, specjalista chorób wenerycznych skórnych, włosów i niemocy płciowej.

Godziny przyjęć: od 8—1 i od 4—8 dla pań od 4—5-jej

Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606” — „914”

Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny. Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. 3690

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Dr. row Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodni. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂ w południe i 7¹/₂—8¹/₂ wieczorem, w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂ po południu. Badanie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 341

DLA UŁATWIENIA STOSOWANIA POPULARNEGO FRANCUSKIEGO ŚRODKA NA ZALWARDZENIE SPRZEDAJEMY MAŁE PUDEŁKA

20 PIGULEK

GASCARA MIDY

50 PIGULEK

2 pigulek wieczorem przed kolacją. Pudełko także również jak i większe po 50 pigulek. Kupują się we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

APTEKA

O. GESSNERA CEGIELNIANA 64.

POLECA:

Tran świeży i Emulsję tranową

używane z dobrym skutkiem, przy cierpieniach płuc, wszelkich objawach skrofulecznych, chorobie angielskiej, wycieńczeniu u dzieci, zastarzanych chronicznych zapaleniach oskrzeli i t. p. 4826

2) Feliks Koneczny — „Dzieje Polski” 2 tomy, z 80-ma rysunkami i dużą mapą Polski. cena w oprawie rb. 2.00, broszurowane 1.50 kop. dla prenumeratorów — w oprawie 1.30 kop. broszurowane rb. 1.00.

DZIŚ we wtorek 31 grudnia OTWARCIE Wielkiej kawiarni „SAVOY”

(Krótka № 6).

4105

Rok 1912.

II.

Wojna bałkańska.

Posel turecki w Czarnogórze 6 sierpnia w imieniu rządu swego zażądał zadośćuczynienia w 24 godziny za wypadki na pograniczu czarnogórsko-tureckim.

W Bułgarii, Serbii i Grecji dn. 30 września zarządzone mobilizacye.

1 października Serbia stawia Turcy ultimatum do odpowiedzi w 48 godzinach. 2 października Turcy odrzuca ultimatum.

Krol czarnogórski dn. 8 października wypowiedział Turcy wojnę.

10 października czarnogórcy zdobywają szturmem fortecę Deczicz, nazajutrz fortecę Szipcanik, a 12 października miasto Tuzi.

Czarnogórska armia północna 17 października zajmuje Berane po zaciętych walkach.

Wojska bułgarskie dn. 18 paźdz. przekroczyły granicę turecką w drodze do Mustafy-Paszy.

Serbowie dn. 18 paźdz. zajęli Prisztinę. Serbowie oblegają Mustafę-Paszę i Adrianopol.

Z Podgoricy donoszą 21 paźdz., że czarnogórcy zajęli Gusinje.

Od 20 do 23 paźdz. armia bułgarska stacza z Turkami krwawe walki pod Kirk-Kilissą Lüle-Burgas. Turcy cofają się z Kirk-Kilissy.

Dn. 24 paźdz. Grecy zajmują wawóz prowadzący do Salonik.

Dn. 26 października wojska serbskie po pobiciu armii tureckiej pod Kumanową zajmują Uesküb.

Wojska czarnogórskie i serbskie dn. 28 i 29 paźdz. pobiły Turków pod Istip i Köprülü.

Dn. 1 listop. armia turecka pod Lüle-Burgas po zaciętym oporze ucieka w popłochu przed Bułgarami.

W początkach listopada przychodził do walk pod Czadaldzą w pobliżu Konstantynopola.

Dn. 3 listopada Grecy zajmują port turecki Prevese, następnie różne wyspy.

Dn. 9 listop. Solun poddaje się Grekom; 25,000 Turków dostaje się do niewoli.

W nocy 18 listop. Bułgarzy usiłują przełamać linię turecką pod Czadaldzą, lecz bezskutecznie.

18 listop. Serbowie pobili Turków pod Monastyrem i armię zachodnią doszczętnie znieśli.

Dn. 20 listop. pod Czadaldzą rozpoczynają się układy o zawieszenie broni.

Wypadki nieszczęśliwe i różne.

Z twierdzy niemieckiej w Kłodzku zbiegł szpieg francuski kapitan Lux i 1 stycznia przybył do Paryża.

W Kanadzie z powodu zderzenia się pociągów 9 stycznia zginęły 33 osoby.

Dn. 10 stycznia spłonął nowojorski pałac Equitable.

16 stycznia w hucie Phönia w Niemczech spalonych zostało 9 robotników.

Skutkiem eksplozji dn. 26 stycznia w obozie wojskowym pod Guayaquil zabitych zostało 60 osób.

W pobliżu wyspy Wight dn. 3 listopada zatopiona od torpedy angielska łódź podwodna „A 3” z 14 ludźmi.

W procesie o zbrodnię w klasztorze częstochowskim dnia 7 marca skazano Macocha na 12 lat robót przymusowych, Starzewskiego na 15 lat domu karnego, a Helenę Macochową na 2 lata więzienia.

Na króla włoskiego 14 marca wykonano zamach; anarchista d'Alba dał 2 strzały, lecz króla nie zranił.

Książę Kopassin-Effendi gubernator wyspy Samos, 23 marca zamordowany został przez spiskowców.

Nad rzeką Missisipi skutkiem powodzi dn. 8 kwietnia zginęło wiele osób.

Angielski parowiec pasażerski „Titanic” dn.

15 kwietnia zderzył się z górą lodową i utonął; zginęło 1601 ludzi.

Bandyci automobilowi Garnier i Bonnot w krwawej walce z policją i wojskiem zabici zostali 15 maja w Nogent sur Marne pod Paryżem.

3 lipca w kopalni pod Oberhausen w Westfalii skutkiem wybuchu gazów zginęło 16 robotników.

16 lipca donoszono z północnej Ameryki o gwałtownych burzach, skutkiem których zginęło kilkaset osób.

Dn. 28 lipca zerwał się most w nadmorskiej miejscowości kąpielowej Binz nad Bałtykiem, przyczem zginęło 14 osób.

W kopalni La Clarence we Francji 8 sierpnia z powodu wybuchu gazów zabitych zostało 90 górników.

Sąd wojskowy w Sewastopolu 7 listopada skazał 17 majtków na śmierć za wywołanie rozruchów.

Anarchista zamordował 12 listopada w Madrycie prezydenta ministrów Canalejas.

Z wypadków w Niemczech.

Z powodu zaburzeń pomiędzy Niemcami i Polakami w Prusach Zachodnich z okazji wyborów do parlamentu dnia 26 stycznia ogłoszono w Świeciu stan oblężenia.

W styczniu w wyborach do parlamentu niemieckiego przeszło 43 konserwatystów, 15 rządowców, 32 partii zreformowanej, 11 ze zjazdu gospodarczego, 93 centrowców, 45 nacjonal-liberałów, 41 postępowców, 18 Polaków, 110 socjalistów, 7 alzat. i lotaryńczyk., 5 welfów, 3 ze związku chłopskiego i 3 bezpartyjnych. Polacy utracili dwa mandaty.

W wyborach do sejmu bawarskiego dnia 5 lutego prawica utraciła wiele mandatów na rzecz socjalistów i liberałów. Ministerium podało się do dymisji.

Dnia 10 marca wybuchł w Niemczech Zachodnich wielki strajk górniczy, który 19 marca skończył się bez skutku.

22 marca wniesiono do parlamentu nową ustawę o powiększeniu wojska, którą przyjęto wielką większością głosów.

W pruskiej izbie posłów 9 maja wśród gwałtownych scen na rozkaz marszałka policja wyprowadziła z sali posiedzeń postać socjalistycznego Bankardta.

24 września zmarł ambasador niemiecki w Londynie von Bieberstein. Następcą został książę Lichnowsky.

Dnia 12 grudnia zmarł regent bawarski Luitpold. Rządy objął brat jego, regent Ludwik.

Echa zająć z konsulem.

„Frankfurter Zeitung” zamieszcza dokładny opis zająć z konsulem Prochaską, a to na podstawie sprawozdania konsulatu w Prizrendzie.

Zajęcia te przedstawiają się jak następują: Dnia 4-go listopada wojska serbskie wkroczyły do Prizrendu i bezpośrednio potem na ulicach dały się słyszeć strzały, którym towarzyszyły jęki rannych. Oburzony tem konsul chciał się udać do dowódcy, lecz z trudem go powstrzymano. Za chwilę w gmachu konsulatu schronili się ranni i ścigani przez żołnierzy spokojni mieszkańcy. Nagle przed bramą konsulatu ukazał się oddział żołnierzy i dowódca zażądał otwarcia bramy. Prochaska zaprotestował przeciwko temu i oświadczył, że jest to terytorium neutralne. Serbowie jednak mimo to wdarli się do wnętrza, połamawszy uprzednio chorągiew austriacką i zniszczywszy herb. Następnie żołnierze wtargnęli do szpitala konsularnego, mordując bez litości mężczyzn, kobiety i dzieci.

Cały gmach konsulatu obrabowano, a dokumenty spalono. Konsula Prochaskę wraz z sekretarzem konsulatu i woźnym zabrano do niewoli i odprowadzono do obozu, zabraniając jaknajsurowiej wszelkiego porozumiewania się z kimkolwiek.

Prochascę udało się wreszcie wraz z wo-

nym uciec z niewoli, gdzie przebyli dwa tygodnie, zaopatrywani w żywność przez Albańczyków.

Po przybyciu Eidla, Prochaska powrócił do Prizrendu, witany z honorami wojskowymi.

Rzeka Dobrzyńka będzie oczyszczona.

Pisaliśmy już sporo o procesie, jaki prowadzi miasto Pabianice z fabrykantami o zanieczyszczenie Dobrzyńki.

Epilog tej sprawy, rozpoczętej przed 5 laty, rozegrał się w ciągu ubiegłych świąt w warszawskiej izbie sądowej.

Przed sądem stanęli przedstawiciele istniejących od wielu lat fabryk pabianickich, mianowicie akc. tow. manufaktury R. Kindler, firmy „Oskar Krusze i Fidler”, dzierżawiącej fabrykę bawełnianą banku handlowego w Rydze, akc. tow. manufaktury bawełnianej „Krusche i Ender” pabianickiego tow. akc. przemysłu chemicznego, akc. tow. pabianickiej fabryki papieru „Robert Saenger”, firmy „Schleicher i Falsman”, dzierżawiącej farbiarnię firmy „Leonard Miller i Schleicher”, farbiarni banku handlowego w Rydze.

Wszystkim tym oskarżonym zarzucono, że zanieczyszczają odpadkami swych fabryk i zakładów rzekę Dobrzyńkę, wskutek czego woda w rzece i jej odnogach stała się szkodliwa dla zdrowia mieszkańców Pabianic.

Na śledztwie sądowym okazało się, że woda w Dobrzyńce została zanieczyszczona tak, że jest niezdatna nie tylko do wewnętrznego, lecz i do zewnętrznego użytku, gdyż fabrykanci wpuszczają wprost do rzeki odpływy fabrykacji, zawierające substancje trujące.

Starzy mieszkańcy Pabianic, Stanisław Morzyszek i Tomasz Biskupski pamiętają, że przed laty woda w Dobrzyńce była zupełnie czysta; lecz w miarę tego, jak powstawały fabryki, woda ulegała zanieczyszczeniu.

Piotrkowski sąd okręgowy skazał fabrykantów za „zepsucie wody”, przewidziane w art. 111 ust. kar. na grzywny do 200 rb., nie zobowiązując ich poza tem do niczego.

Na wyrok ten prokurator Jewdokimow wniósł protest.

Izba sądowa po parodniowych rozprawach postanowiła, zatwierdzając karę grzywnien, uzupełnić wyrok sądu okręgowego w ten sposób, aby nakazać fabrykantom: oczyścić koryto Dobrzyńki, nie wpuszczać odpadków fabrykacji do Dobrzyńki, zaprowadzić urządzenia odkażające odpływy fabryczne.

Roboty powyższe mają być dokonane przez fabrykantów w ciągu pół roku od daty uprawomocnienia się wyroku, po upływie zaś tego czasu ulegają wykonaniu przez policję na koszt fabryczny.

Informator firm chrześcijańskich

Na skutek żądania interesantów wprowadziliśmy Informator firm chrześcijańskich. Za podany adres złożony z 8 wierszy w informatorze miesięcznie pobieramy tylko za 4 razy „ 1 rub „ 8 „ „ 2 „ „ 12 „ „ 3 „ Proszono są firmy kupieckie i rzemieślnicze o rychłe wypełnienie tej rubryki.

Administracya

Prosimy firmy o wczesne zamawianie ogłoszeń przedświątecznych.

Do zbierania ogłoszeń Agentów nie roszyłamy.

Administracya

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Lassoty. Jutro Mieczysława. W czwartek: Strzeżysława.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 63). Dziś „Dobrze skrojony frak”. Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Dom otwarty” Bałuckiego. Początek o godzinie pół do 4 pp. — „Dyabeł i karczmarza” Krzywoszewskiego. Początek o g. 8 m. 15 wieczorem.

— W czwartek „Pies gończy”, kom. Karta-Kraatz i Artura Hoffmana. Poc. o g. 8 m. 15 w.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Chata za wsią”. Poc. o g. 8 m. 15 wieczorem.

— Jutro „Chata za wsią”. Poc. o g. 3 pp. — „Ligia”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— W czwartek „Ligia”. Poc. o g. 8 m. 15 w. „LUTNIA” (Piotrkowska nr. 108). Dziś wieczór sylwestrowy. Początek o godz. pół do 10 wiecz.

„HARMONIA”. (Główna nr. 62). Dziś wieczór sylwestrowy dla członków i wprowadzonych gości (w Domu Ludowym, Przejazd 34). Początek o godz. 8 wieczorem.

„LIRA” Dziś (w lok. własnym, Piotrkowska 91) wieczór sylwestrowy. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

STOW. PRAC. PRZEMYSŁU I HANDLU. Dziś (w lok. własnym, Widzewska 75) wieczór sylwestrowy. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

STOW. ZWOL. GODZIWYCH ROZRYWEK. Dziś (w sali Warszawskiej, Południowa 36) wieczór sylwestrowy.

STOW. PRAC. PRZEMYSŁU I HANDLU. Dziś (w lok. własnym, Wólczańska nr. 23) wieczór sylwestrowy.

ZEBRANIE. W czwartek o godz. 2 pp. zebranie zgrom. majstrów szewskich (w lok. Resursy rzem. Widzewska 117).

WYSTAWA MALARZY POLSKICH (Piotrkowska 113) otwarta codziennie od godz. 10 rano do godz. 10 wieczorem.

CZYT. I BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 9 wiecz.; w niedziele i święta od godz. 3 do 6 po poł.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA” (Piotrkowska 103) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6 — 8 wiecz.; w niedziele i święta od 1—3 po poł.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(e) Posiedzenie w magistracie. Wczoraj w magistracie łódzkim odbyło się posiedzenie zarządu miejskiego pod przewodnictwem prezydenta miasta rz. r. st. Pieńkowskiego z udziałem radcy prawnego adw. przys. Raubala, w sprawie eksploatacji i skupu elektrowni. Rozpatrzono szczegółowo warunki eksploatacji i obradowano nad dochodami, jakie dać może elektrownia, de-

(h) Podatek kanonowy. W sprawie równomiernego nałożenia podatku kanonowego, od kilku dni dziesięciu urzędników magistratu obchodzi wszystkie domy i szczegółowo bada, ile w każdym domu mieszka rzemieślników, rzemieślników lub zajmujących się furmaństwem.

Dopiero po zebraniu wszystkich tych danych, kanon będzie podzielony i w stosunku do otrzymywanych dochodów z zajęć i nałożony zostanie na wszystkich, którzy zajmują się handlem lub innego rodzaju zarobkami.

(x) Akcja ratunkowa. Pan gubernator piotrkowski zatwierdził komitet obywatelski nie sienia pomocy robotnikom pozbawionym pracy,

— Czemu szanowny brat dusisz tę kaczkę.

— Postrzeliłem ją niedawno na bałkach, widocznie proch trochę zwilgotniał, bo gdy ją wietrzyk bałkański owionął — odżyła.

— Jeżeli bratu wypadnie polować tam jeszcze, użyj mego prochu... po nim żadne stworzenie nie ożyje!

(h) Z Tow. pożycz. oszczęd. przy Resursie rzemieślniczej. Zarząd Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego przy Resursie rzemieślniczej zwrócił się do wszystkich zgromadzeń i cechów rzemieślniczych z odezwą, aby fundusze swoje na oszczędność lokowały w tem Stowarzyszeniu, gdyż tym sposobem poprą nietylko towarzystwo rzemieślnicze oszczędnościowe, ale i umożliwią mu spieszenie z pomocą materialną rzemieślnikom w nagłych wypadkach.

Ponadto fundusze czelowe złane w jedną całość stworzą znaczny kapitał i staną się w przyszłości podwaliną wielkiej czysto rzemieślniczej instytucji finansowej.

Każde zgromadzenie czy też cech, wnosząc kapitał na oszczędność, zawiadamia Tow. kogo mianuje swym przedstawicielem. Przedstawiciel ten wpisuje się zaraz w imieniu swego Tow. na członka Tow. i tworzy wraz z innymi przedstawicielami radę nadzorczą. Przedstawiciele ci informować też będą na każde żądanie swoje towarzystwa o czynnościach i stanie kasy towarzystwa.

Lista członków rady nadzorczej wywieszona zostanie w lokalu Tow., co da każdemu możliwość dowiedzenia się, kto zasiada na zebraniach wspólnych zarządu i rady nadzorczej.

Głównym zadaniem członków rady nadzorczej na posiedzeniach będzie udzielanie informacji o stanie majątkowym i moralnym starających się o pożyczkę i jego poręczycielach.

Towarzystwo rozwija się bardzo pomyślnie. Dotychczas udzieliło już na kilka tysięcy rubli pożyczek, mając ponadto w rezerwie fundusze zapasowe.

(e) Zebranie ogólne czeladzi ciesielskich. Onegdaj o godz. 3 po południu, w jadalni fabryki I. K. Poznańskiego, przy ulicy Ogrodowej pod № 18, odbyło się roczne zebranie ogólne członków Stowarzyszenia zawodowego czeladzi ciesielskich przy udziale 84 członków.

Posiedzenie zajął prezes Stowarzyszenia p. Sokołowski, poczem, ze względu na objęte porządkiem dziennym wybory członków zarządu powołano na przewodniczącego obradom p. Antoniego Chudziaka, który zaprosił na asesorów pp.: B. Pawłaka, W. Brzozowskiego, M. Sobolewskiego, I. Marczyńskiego, L. Krygiera, A. Zalewskiego i I. Schrödkę, a na sekretarza p. W. Latacza.

P. K. Rosiecki odczytał sprawozdanie kasowe za czas od 1 stycznia do 1 grudnia 1912 r., które wykazało przychód w sumie 641 rb. 13 k., rozchód 521 rb. 39 kop., pozostałość w gotówce 119 rb. 74 kop., oraz kapitał ulokowany w I łódzkim Tow. pożycz.-oszczęd. w sumie 2,466 rb. 60 kop.

Dokonano następnie wyborów członków zarządu i komisji rewizyjnej za pomocą kartek wyborczych, po obliczeniu których powołani zostali: do zarządu pp.: Kwiryn Sokołowski, Antoni Stachurski, Franciszek Hundziak, Józef

KSIĄDZ PROBOSZCZ.

(Z CYKLU „ORYGINAŁY”).

Należał do grupy oryginałów pierwszego stopnia, a nawet wśród niej wybijał się na szczególne stanowisko.

Czy znał osławionego księdza Wigurę choćby z tradycji, z opisów nadzwyczajnych jego pomysłów i koncepcji — nie umiem powiedzieć. Ze jednak miał z nim bardzo wiele cech wspólnych — nie ulega wątpliwości.

Siedział na parafii już lat dwadzieścia z okładem. Chrzczył, wiązał stulę i grzebał pokolenia całe w promieniu kilkumilowym. Znał swe otoczenie, jak własną kieszeń. Kochano, szanowano i... bano się go powszechnie.

Co na myśli — to na języku! Zasada to może bardzo piękna, lecz często dla wielu bardzo nieprzyjemna, a staruszek, podrażniony, puściwszy język w ruch, ciał nim niemilosierdzie.

Majątku dla siebie i rodziny nie zebrał. Zaniedbany kościółek gruntownie odnowił, wybudował wygodne probostwo, okalając je pięknym sadem owocowym, cmentarz otoczył porządnym murem, biedotę wszelką wspierał hojnie, więc

choć wykadził raz z kościoła kolatorkę, choć z ambony, a nawet od ołtarza lubił robić głośne uwagi przebaczano mu chętnie wszystkie wybryki, bo zaletami serca i umysłu wynagradzał swoje dziwactwa.

Wykadenie kolatorki uczyniło go sławnym na całą gubernię.

Pani Eufrozyna posiadała dwie wady; skąpiła grosza na cele humanitarne, które z młodzieńczym zapałem protegował ksiądz proboszcz i miała brzydki zwyczaj — podczas długiego solennego nabożeństwa urozmaicać sobie modlitwy rozmową z najbliższymi sąsiadkami.

Ksiądz proboszcz pochrząkiwał podrażniony, zwracał się z marsmem na twarzy ku ławce kolatorskiej, wreszcie gdy to nie wywierało pożądanego wrażenia, zawołał do chłopca, służącego do Mszy;

— Nie dzwoń, Jasiu; niech w pierw pani kolatorka skończy rozmowę...

Efekt był olbrzymi!

Innym razem, doprowadzony zachowaniem się tej pani do ostateczności, zszedł z całą powagą z rozhuśtaną kadzielnicą w ręku ze stopni ołtarza i począł z zapałem machać nią pod noski rozgadanych reprezentantek okolicznej arystokracji. Panie, zdziwione niezwykle zaszczytem, usuwały się z ławki, cofając się coraz dalej od ołtarza, proboszcz jednak okadzał

je niestrudzenie ze wszystkich stron, aż wreszcie wykadził za drzwi kościoła.

W czasie odpustu wszedł na ambonę i rozejrzał się po wypełnionej szczerze świątyni, którą tak niezwykle miłował.

Tłum ludu w pobożnym skupieniu wpatrywał się w swego siwowłosego proboszcza, a jeden lub drugi gospodarz albo parobek, który w ostatnich czasach coś przeszkrobał, wołał zaszyść się gdzieś w kącie za filarem kościółka lub wymykał się do kruchty, byle tylko nie wpaść w oko kaznodziei i nie usłyszeć czegoś w rodzaju uwagi; „a był to wielki grzesznik, ot tak jakby wam powiedzieć, drogie moje dzieci, jak Piotr Ryba, który...” i t. d.

Baby westchnęły ciężko, jakiś kajający się przed Panem chłop bił się w piersi, aż huczało... wreszcie zapanowała cisza, przerywana jeno świergotem wróbli, przekomarzających się w oknach kościoła.

Proboszcz miał już rozpocząć czytanie ewangelii, otworzył książkę i... wpatrzył się surowym wzrokiem w głąb świątyni.

Przybyli na zwiady naczelnik powiatu, rozmawiał w najlepsze ze swoim towarzyszem. Staruszek uderzył książką o oparcie ambony, powtórzył to raz drugi i trzeci wreszcie zawołał ostrym tonem w języku rosyjskim;

— Możeby pan sprawnik zechciał poza murami kościoła załatwiać swoje interesy urzędowe!

Szulce, Andrzej Bystrzycki, Stanisław Rybak, Jan Kosicki, Aleksy Brzozowski, Józef Jaruga, Antoni Czarniecki, Władysław Brzozowski, Franciszek Nowacki; na zastępców pp.: Antoni Gława, P. Lech, Feliks Justyński, Tomasz Najder, Władysław Sabiecha i Bolesław Cendrowski; do komisji rewizyjnej pp.: Franciszek Łaziński, Julian Pawłowski i Antoni Chudzik; na zastępców tychże pp.: Wojciech Sawicki, Antoni Samul i Władysław Bocheński.

Posiedzenie zakończono o godzinie 5-ej po południu.

(e) Z Muzeum nauki i sztuki. W tych dniach Muzeum nauki i sztuki przy ulicy Piotrkowskiej pod nr. 91 wzbogaciło komplet eksponatów wyrobów ludowych, zakupując w Liskowie liczne zabawki ludowe tamtejszej fabryki. Okazy te budzą duże zainteresowanie.

(x) Z Tow. „Krzewienia oświaty”. W czwartek 2 stycznia, o godz. 8-ej wieczorem w lokalu przy ul. Mikołajewskiej nr. 11 p. K. Wyszacki wygłosi dalszy ciąg odczytów z geografii.

W niedzielę, dnia 5 stycznia, o godz. 4 po południu p. Mieczysław Dominikiewicz wygłosi odczyt p. t. „Stanowisko kobiety w cywilizacji pierwotnej”. Bilety wejścia 5 i 10 kop.

(a) Kasy pożyczkowo - oszczędnościowe. Na ostatnim posiedzeniu komisji do spraw drobnego kredytu zatwierdzono ustawy 14-tu nowych kas pożyczkowo - oszczędnościowych w gubernii piotrkowskiej.

Według danych statystycznych urzędowych istnieją dotychczas 134 kasy.

(e) Z cechów. W dniu 13 stycznia o godz. 5 po poł. przy ul. Miłsza pod nr. 42 odbędzie się zebranie ogólne członków cechu majstrów rzeźniczych.

— W dniu 6 stycznia o godz. 3-ej po poł. w mieszkaniu starszego cechu p. Roberta Graupnera przy ul. Leszno nr. 58, odbędzie się zebranie ogólne członków cechu majstrów ślusarskich w celu dokonania wyborów starszego i podstarszego cechu.

(a) Z T-wa krajoznawczego. Wobec nadzwyczajnych wydatków, na jakie narażony jest oddział Towarzystwa krajoznawczego w Łodzi przez kolportaż organu T-wa „Ziemia”, zarząd łódzkiego oddziału na ostatnim posiedzeniu postanowił zawiadomić wszystkich prenumeratorów, że od Nowego Roku 1913 egzemplarze miesięcznika „Ziemia” będą wydawane w lokalu Towarzystwa od godziny 7-ej do 8 i pół wieczorem w dni powszednie.

Dostarczanie do domów będzie uskuteczniane za osobną dopłatą.

Równocześnie zarząd nadmienia, że cena prenumeraty rb. 4 kop. 60 pozostaje bez zmiany, o ile będzie wpłacana w lokalu Towarzystwa. Za pobieranie prenumeraty przez inkasenta cena „Ziemi” będzie podniesiona do 5 rb.

— Zarząd Towarzystwa organizuje w dniu 11 stycznia dla członków odczyt, który wygłosi

Dygnitarz powiatowy, mocno skonfundowany, wymknął się z kościoła, a proboszcz wygłosił jakby nic przed chwilą nie zaszło, przepiękne kazanie, które do łez poruszyło wszystkich słuchaczy.

Pewnego skwanego lipcowego dnia przerwał proboszczowi poobiednią siestę głośne strzelanie z bicia.

Odłożył na bok poczciwą i Bogu ducha winną „Gazetę Warszawską”, w której między wierszami wyczytał takie rzeczy, że stanęłyby od nich włosy dębem „najliberalniejszemu” panu cenzorowi, i spojrzął ku bramie.

Przed ganek, wsparty na tradycyjnych czterech słupkach, zająchał eleganckim powozikiem młodzieniec z sąsiedztwa.

— Oho, z zapowiedziami — zawołał staruszka. — Czytam to z oczu kawalera. A która to dama wtargnęła kawalerowi tak głęboko do serca? Co?... panna Zosia, córka pani Eulalii? — ciągnął bez przerwy, choć przybysz nie miał jeszcze czasu powiedzieć jednego słowa. Dobra partya, dobra; pamiętam weselisko mamy tak, jakby to wczoraj było, a tu już panna, fiut! z domu. Ile wezmę za zapowiedzi i ślub... ślub paradny, dywany od drzwi kościoła, iluminacya „carska”... dobrze, dobrze, zaraz zobaczymy. Proszę kawalera do kancelaryi, w fotelu będzie wygodniej. Zaraz zobaczymy — powtórzył, sięgając po pierwszy z brzegu okazały foliat — mam

w lokalu (Piotrkowska 91) prof. Lewiński z Warszawy, kierownik pracowni geologicznej, p. t. „Budowa ziem dawnej Polski”.

(a) Odwołanie zebrania komitetu obywatelskiego. Zapowiedziane na dzisiaj zebranie komitetu obywatelskiego dla niesienia pomocy robotnikom pozbawionym pracy zostało odwołane.

Odbędzie się ono w nadchodzący wtorek dnia 7 stycznia, w lokalu majstrów tkackich o g. 8 wieczorem.

(x) „Sylwester” w towarzystwie zwolenników sportu. Przypominamy, że dzisiaj o godzinie pół do 10 wieczorem w lokalu tow. zwolenników sportu przy ulicy Piotrkowskiej nr. 108 odbędzie się dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości wieczornica sylwestrowska o nader urozmaiconym programie.

Zabawa zapowiada się bardzo dobrze, dzięki usilnym staraniom zarządu.

(x) „Sylwester” w stow. zwolenników godziwych rozrywek. Dziś o godzinie 8 wieczorem w sali Warszawskiej przy ulicy Południowej nr. 36 odbędzie się dla członków, ich rodzin i gości zapowiedziany „Wieczór Sylwestrowski” o bardzo urozmaiconym programie, na który złożą się, występ własnej orkiestry mandolinistów, występ kółka dramatycznego, które odegra komedię w 1 akcie L. Morozowicza p. t. „Analfabeta”, żywy obraz okolicznościowy, śpiew solowy i t. d.

Zabawa wzbudziła zainteresowanie i zapowiada się bardzo dobrze, a zarząd dokłada usilnych starań, by uczestnicy wynieśli jaknajlepsze wrażenia.

(x) Sylwester w „Harmonii.” Dzisiejszy wieczór sylwestrowy w Tow. muzyczno-dramatycznym „Harmonia” zapowiada się bardzo obiecująco. Zarząd dokłada wszelkich starań, by obszerna sala w Domu Ludowym Stow. robot. chrześcijańskich (Przejazd nr. 34) przybrała świąteczny wygląd.

Początek o g. 9 wieczorem.

(x) Wenta na Koło wpisów szkolnych.

Dziś od g. 6 po poł. w kawiarni „Savoy” jednocześnie z uroczystym jej otwarciem odbędzie się sprzedaż czekoladki na rzecz „Koła” wpisów szkolnych. Przy stolikach zasiadają uproszone panie z baronową Juliuszową Heintzlową na czele. W koncercie stałego zespołu koncertowego przyjmie łaskawy współudział znany w szerokich kołach towarzyskich pianista-amator p. W. T. z repertuarem własnych utworów muzycznych.

(a) Na Towarzystwo teatralne. Dla zasilenia funduszy T-wa, silnie nadwątlonych z powodu wielkich wydatków, poniesionych przy budowie teatru przy ul. Cegielnianej, polskie Towarzystwo teatralne urządza w dniu 25 stycznia wielką maskaradę w sali koncertowej Vogla przy ulicy Dzielnej № 18.

Spodziewać się należy, że zabawa ta, zarów-

tu zapisane wszystkie damy z całej parafii.

Gość wiedział aż nadto dobrze, że rzekomy szematyzm „dam parafialnych”, to nic innego, tylko stary rocznik „Tygodnika” lub „Kłosów”, ale czekał cierpliwie dalszego ciągu zwyczajnej w podobnych wypadkach komedyi i z uśmiechem obserwował staruszkę, mruczącego pod nosem i wodzącego palcem po stronach księgi;

— Zaraz, zaraz... panna Zosia, no proszę ją kogo, już panna Zosia... gdzie się podziała ta dama?

...Marya, Janina, Marya, Konstancja, poczciwe biedactwo, Józefa, Marya, oj, hulała dama, Kazimiera, Kasia, ot cukierek, pójdziesz i ty, pójdziesz, roczek, dwa i fiut! z domu... aha! jest. Zofia, Zosia, panna Zosia, złota panna brylantowa panna. No, kawalerze, tak krótko, bez targu — trzysta rubelków; dwieście na fundusz żelazny kościoła, bo kto wie, jakich dożyjemy czasów; po czterdziestu na światło i utrzymanie cmentarza; piętnaście rubelków ksiądz proboszcz, przecie i on żyć musi, a na ubogich, to już, co łaska, zresztą panny Zosi w tem głowa...

Gość umiał na pamięć wszystkie taksy i obliczenia swego proboszcza, ale pragnąc mu sprawić przyjemność w całej pełni, zaprotestował półgębkiem;

— Możeby jednak...

Zadane jednak, kawalerze zacny. Zachciało ci się damy z pierwszej klasy, to płac pierwszą

no przez wzgląd na cel sympatyczny, jako też z powodu zaniechania dorocznej maskarady przez Pogotowie ratunkowe, powiedzie się doskonale i przysporzy zasiłku instytucji.

(a) Z fabryk. Robotnicy tkalni Reichstein i Landau przy ul. Miłsza № 58 zażądali przed dwoma tygodniami podwyższenia płacy zarobkowej o 10 procent. Ponieważ właściciele nie zgodzili się na to, robotnicy w liczbie 35-u, po dwutygodniowym przepracowaniu, porzucili wczoraj zajęcie.

(x) Wystawa malarzy polskich (Piotrkowska 113). Istniejąca od półtora miesiąca wystawa artystów polskich zamyka w nadchodzącą niedzielę swe podwoje.

Ci więc, co nie byli na wystawie, mają sposobność przez te kilka dni zwiedzenia jej jeszcze.

Celem uprzyśtępnienia nabywania obrazów szerszemu ogółowi, komitet wystawy porozumiał się z autorami i uzyskał od nich znaczne niżki cen, które uwidocznione zostały na kartkach przy obrazach.

Z prac nadesłanych na wystawę wymieniłem należy trzy piękne i głęboko odczute pejzaże znanego z wystaw zagranicznych artysty, Edwarda Trojanowskiego. W pejzażu, zatytułowanym „Zachód słońca” dał artysta tak piękną harmonię i napięcie barw, tak oryginalny i ciekawy nastrój, że obraz zaliczyć można do lepszych prac, znajdujących się na wystawie.

(a) Jarmark na materiały budowlane. Dążąc do rozwoju przemysłu leśnego i handlu, do ułatwienia pozyskania i zbytu materiałów budowlanych oraz do zbliżenia osób zainteresowanych w tej sprawie, komitet mińskiej giełdy leśnej, w Mińsku Litewskim, wzorem lat ubiegłych organizuje jarmark zaraz po Bożem Narodzeniu (według starego stylu) na materiały budowlane.

Zapowiedziany jarmark otwarty będzie przy giełdzie leśnej w lokalu Towarzystwa gospodarstwa wiejskiego dnia 28 grudnia 1912 r. (9-go stycznia 1913 r.) o godzinie 1-ej po południu i trwać będzie do dnia 3/16 stycznia włącznie.

(e) Wiosna na Nowy Rok. Wskutek zupełnej wiosennej temperatury na tutejszym cmentarzu żydowskim zakwitły kasztany. Wczoraj przywieziono do Łodzi fiżalki świąteczne, które poczęły kwitnąć obficie w ogródkach i lasach w niektórych okolicznych majątkach ziemskich.

(a) Policmajster m. Łodzi. Organ urzędowy „Prawitelstwiennyj Wiestnik” donosi, że policmajster m. Łodzi mianowany został p. Gruzinow, dotychczasowy policmajster m. Witebska.

Nowy policmajster przyjeżdża w tych dniach do Łodzi i obejmie natychmiast obowiązki.

(h) Rewizya jatek. Komisya sanitarna, zrewidowawszy wczoraj 26 jatek sklepów rzeźniczych i warsztatów, 19 uznała za odpowiadające cechowi, 7 zaś za niezdatne.

(x) Bal „koła panien” na rzecz szwalni odbędzie się 1-go lutego w sali Białej hotelu Mantufla.

klasę. Mam ja tu damy — uderzył po oprawie księgi — rozmaitych gatunków. Są po sto rubli, pięćdziesiąt, dziesięć, nawet po dwa złote, ale panna Zosia, córka pani Eulalii, wnuczka marszałkowej, to pierwsza klasa, kawalerze, pierwsza... fi! fi!

— Dobrze, dobrze — kończył, chowając paczkę banknotów do biurka — chrcziny omówimy niebawem.

Przy kieliszku wiśniaku własnego wyrobu pogawędka przeciągnęła się do wieczora.

Gdy układano kosztę pogrzebu, zastępował proboszcz zwykłą jowialność i gadatliwość powagą i szczerem współczuciem. I tutaj jednak nie mógł powstrzymać się od uwagi;

— Mam trzy klasy, ale sam, jako przyjaciel domu, odradzałbym państwu gorąco klasę drugą, a o trzeciej to już nawet mowy niema.

Zasnął spokojnie, bez cierpień, w jedynej, jaką posiadał, wyszarzatej, cerowanej i łatanej sutannie. Oplakany serdecznie, leżał na wiejskim, zacisznym cmentarzu, wśród swoich parafian, których tak często strofował, a tak bardzo kochał.

Stał się postacią niemal legendarną, wyrastając w opowiadaniach ludzkich na wielkiego oryginała i niezwykłego człowieka.

Piękna fundacya, umieszczona w niezawodnych rękach, czeka lepszych czasów.

(e) **Rewizje sklepów rzeźniczych.** W dniu wczorajszym komisya specjalna przystąpiła do oględzin i rewizji sklepów i warsztatów rzeźniczych w obrębie VI cyrkułu policyjnego, gdzie wyznaczono do obejrzenia 52 sklepy i warsztaty.

(e) **Meldunki urodzeń żydowskich.** Pomimo zwiększania się ludności żydowskiej w Łodzi, meldowanie u urzędnika stanu cywilnego w magistracie urodzeń dzieci żydowskich bynajmniej wcale się nie zwiększa, przeciwnie, stosunkowo maleje. Przyczyną tego jest niemeldowanie dzieci przez rodziców, którzy nie są zato karani.

Wprawdzie kodeks sądowy przewiduje odpowiedzialność sądową, lecz skierowanie sprawy na drogę sądową wymaga wiele zachodu, a sądy wymierzają minimalną karę pieniężną. Według przypuszczalnego obliczenia znajduje się w Łodzi około 10,000 dzieci żydowskich niemeldowanych.

W Warszawie sprawa ta inaczej się przedstawia, tam bowiem rządzący domów i stróże obowiązani są zaraz po urodzeniu dziecka żydowskiego zmusić rodziców do zameldowania aktu urodzenia.

(x) **Nieszczęśliwy.** Czytelniczkom i czytelnikom naszym polecamy nieszczęśliwego ojca rodziny, złożonej z dwojga małych dzieci i żony, który nie posiada najmniejszych środków utrzymania—grozi mu przytem wysiedlenie z mieszkania za niezapłacone komorne.

Jest to były urzędnik Dyrekcji naukowej siedleckiej Jan Kuczyński, zamieszkały przy ul. Widzewskiej nr. 145 mieszkania 33. Nieszczęśliwy ten człowiek, pomimo najusilniejszych starań, pracy znaleźć nie może, a w domu panuje już nędza.

Rychła pomoc niezbędna.

(x) **W sprawie nadużyć ubezpieczeniowych.** Od taksatora rządowego wzajemnych ubezpieczeń miasta Łodzi i pow. łódzkiego otrzymaliśmy następujące wyjaśnienie:

Podana przez „Rozwój“ w numerze 288 wiadomość pod nagłówkiem „okólnik“, jakoby władza gubernialna rozesała do prezydentów miast Łodzi i Zgierza oraz do naczelnika pow. łódzkiego okólnik w sprawie nadużyć, popełnianych przez prywatnych techników ubezpieczeń przy taksacji budynków prywatnych w rządowym Towarzystwie ubezpieczeń od ognia w Królestwie Polskiem, jest nieścisła, gdyż w rzeczywistości władza gubernialna żadnego okólnika w sprawie nadużyć prywatnych techników nie rozsyłała, a tylko naczelnik powiatu łódzkiego na prośbę Towarzystwa rządowego, w celu ostrzeżenia ludności, rozesał do podwładnych sobie organów okólnik w sprawie stwierdzonych nadużyć, popełnianych przez rozmaite osoby, które nie mając żadnego prawa na sporządzanie szacunków ogniowych dla rządowej instytucji ubezpieczeń, podszywając się pod miano prywatnych techników, zatwierdzonych przez zarząd ubezpieczeń, a nawet niekiedy mianując się rządowymi taksatorami, wyłudniają pieniądze za sporządzanie szacunków, których, rozumie się, załatwić nie mogą; ofiarami tych pseudo-techników padają przeważnie drobni właściciele nieruchomości, ludzie często niepiśmienni.

W rzeczonym okólniku o jakichkolwiek nadużyciach, popełnianych przez techników prywatnych, mających prawo sporządzania szacunków, mowy nie było, gdyż nadużyć żadnych nie stwierdzono.

(e) **Także artysta.** Przed sześcioma tygodniami zamieszkał w pokojach umeblowanych, przy ul. Zielonej № 39, mieszkaniec Wiednia, niejaki R. B., liczący lat 32 i zameldował się jako artysta teatru niemieckiego w Łodzi. Za mieszkanie płacił z góry.

Na zapytanie właściciela mieszkania, skąd artysta jest posiadaczem tak wielu pieniędzy, lubił bowiem się bawić, oświadczył, że poza występami artystycznymi zajmuje się handlem nieruchomościami.

W tych dniach artysta ów zwrócił uwagę policyi łódzkiej, która dokonała rewizji i między innymi znalazła ciekawy pas, którym artysta się opasywał. Jest to rodzaj pasa myśliwskiego do naboju, z tą różnicą, że zamiast naboju, znaleziono w nim cały komplet przyrządów do otwierania i wyłamywania kas ogniotrwałych.

Oczywiście, artyście zmieniono lokal na okratowany.

(e) **Z sądu okręgowego.** Sąd okręgowy piotrkowski wyznaczył następujące terminy sesyj wyjazdowych II i III wydziałów karnych sądu do Łodzi, Rawy, Pabianic, Tomaszowa i Brzezina.

II wydziału do Łodzi: 29, 30, 31 stycznia i 1 lutego, 25, 26, 27, 28 lutego i 1 marca, 21, 22, 23 kwietnia, 28, 29, 30 i 31 maja, 24, 25, 26, 27 i 28 czerwca;

do Rawy 3 lutego, 3 marca, 1 i 19 kwietnia, 26 maja i 30 czerwca.

III wydziału do Pabianic: 25 stycznia, 19 kwietnia, 5 lipca;

do Tomaszowa 6 marca; do Brzezina 5 kwietnia i 10 czerwca.

(h) **Mściwa narzeczona.** Przed sędzią XIII rewiru stanął onegdaj Fajbus Flitmann, oskarżony o umyślne wyrwanie sobie 16 zębów, aby w ten sposób uwolnić się od służby wojskowej.

Doniesienie o pomysłowej „manipulacji“, zrobiła na niego narzeczona Brucha Salz z zemsty, że Flitmann zerwał z nią „słodkie“ więzy narzeczeństwa.

Sędzia, opierając się na zeznaniach „narzeczonej“ która nie omieszkała stawać na rozprawie, skazał pomysłowego „wojskowstręta“ na 4 miesiące więzienia wojennego i stosownie od uznania władz wojskowych na oddanie do szeregów.

(h) **Za śpiewanie pieśni rewolucyjnych.** Specjalny wydział warszawskiej izby sądowej na kadencji w Piotrkowie rozważał w sobotę sprawę mieszkańców Tomaszowa: 34 lat, Antoniego Kowalskiego oraz 19 let. Józefa Kozaczyńskiego, oskarżonych o śpiewanie pieśni rewolucyjnych w Tomaszowie w dniu 18 czerwca r. b.

Izba skazała Kowalskiego na rok, a Kozaczyńskiego na 8 miesięcy więzienia.

(x) **Teatr „Casino“** demonstruje od dnia dzisiejszego wspaniały dramat w 3 aktach w wykonaniu wszechświatowej artystki i tancerki „Saharet“ pod tyt. „W szatańskim płomieniu“. Ponadto wyborną komedię „Domyślna dziewczyna“, Tygodnik Pathe i wyjątkowe zdjęcia z natury w kolorach „Zjazd Czerwonego Krzyża“. Program przedstawia się zajmująco.

(h) **Zgniłe pomarańcze.** Pan A. G. wszedłszy do sklepu z owocami Fantulisa, kupił kilka pomarańczy. Po przybyciu do domu przekonał się, że wszystkie pomarańcze były zepsute, zażądał u Fantulisa wymiany, czego mu odmówiono.

Zapytuje więc p. G. za naszym pośrednictwem, czy p. Fantulis przyjąłby fałszywą złotówkę za pomarańcze?

(e) **Misyonarz „wyznania reformowanego“.** Od pewnego czasu zamieszkał w Łodzi w charakterze misyonarza „swobodnego wyznania reformowanego“ austriacki poddany Bogumił Prochazka. Ponieważ władze miejscowe nie pozwalały mu na szerzenie swej nauki wyznaniowej, zwrócił się on do ministerium spraw wewnętrznych o pozwolenie mu na spełnianie funkcji misyonarskich. Na skutek prośby tej ministerium nadesłało odpowiedź, że Prochazka może pozostać w Łodzi w godności misyonarza „swobodnego wyznania reformowanego“, lecz winien uprzednio przyjąć poddaństwo rosyjskie. Jako austriacki poddany nie ma prawa nauczania.

(a) **Pseudo agenci.** Na rogu ul. Petersburskiej i Zarzewskiej, Ferdynand Nierenwajs zatrzymany został przez dwóch mężczyzn, którzy przedstawili się za agentów policyjnych, zażądali wydania pieniędzy. N. wezwał pomocy strażników, na widok których obaj nieznajomi ratowali się ucieczką. Jednego z nich zatrzymano, drugi zbiegł.

(h) **Drobny ogień.** W nocy o godz. 1 zawezwano straż ogniową na ul. Pańską nr. 29, gdzie w kuchni lokatora Engla wynikł ogień. Ogień straż w zarodku ugasiła.

(p) **Ciężki wypadek.** Na ul. Nowomiejskiej nr. 23 zwała się beczka napełniona naftą z wozu i przegniotła Tomasz Niedzielskiego, stróża domu, lat 62, tak nieszczęśliwie, że złamała mu lewą nogę. Po dopełnieniu opatrunku na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, przewieziono go w stanie ciężkim na karację do szpitala Poznańskiego.

(h) **Kary sądowe.** Sędzia pokoju II rewiru skazał: Leona Koźmińskiego, za nieprzestrzeżenie przepisów fabrycznych, wskutek czego robotnik Stanisław Adamski uległ nieszczęśliwemu wypadkowi — na 25 rubli grzywny lub 7 dni aresztu; Chaima i Dawida Golewskich, za brudne utrzymywanie domu — każdego

po 15 rb. grzywny lub 3 dni aresztu; Srafa Ajzenberga, właściciela fabryki wody sodowej, za sprzedaż wody zwyczajnej zamiast sodowej — na 15 rb. kary lub 3 dni aresztu, wreszcie Joska Goldsteina, za handel na ulicy w godzinach niedozwolonych — 5 rb. kary lub 1 dzień aresztu

(e) **Zabójstwo.** W ubiegłą sobotę I wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego rozważał sprawę mieszkańców Zawiercia 18-letniego Leopolda Czekaly i 20-letniego Mieczysława Galewicza, oskarżonych o to, iż w dniu 20 grudnia 1911 roku, uzbrojeni w rewolwery, zastrzelili 15-letnią Chaję Frank w Zawierciu z tego powodu, iż F., stając w sądzie jako świadek, zeznawała na ich niekorzyść.

Sąd skazał Galewicza na pozbawienie praw i przywilejów i na 6 lat ciężkich robót, Czekalę zaś uwolnił od odpowiedzialności sądowej.

(a) **Znalezione dokumenty.** Naczelnik poczty i telegrafu nadesłał do wydziału śledczego policyi łódzkiej znalezione w skrzynkach pocztowych następujące dokumenty i paszporty, wydane na imię: Stanisława Czaplickiego, Maryana Marcinkiewicza, Wincentego Prószyńskiego, Józefa Pietrasiańskiej, Benedykta Wierzbę, Andrzeja Grudy, Franciszka Motya, Maryanny Janasik, Zofii Przyjemskiej, Franciszka Kownackiego, Józefa Topolińskiego, Maryanny Koberskiej, Rozalii Janczewskiej, Szmula Czernsztolka, Lejzora Grünfelda, Wincentego Pigłowskiego, Jana Kowalskiego, Emilii Oltz, Anny Bette, Mozesa Aronowicza, Ludwika Latekka i Bronisława Kaźmierczaka; osobiste dowody, notatki i listy, należące do Leona Saniczekowskiego; książeczkę legitymacyjną Jana Szpechtera, wreszcie bilety wojskowe Oskara Jaszczyka i Augusta Korna.

Wymienione dokumenty odebrać można w biurze naczelnika wydziału śledczego.

(a) **Zgon w szpitalu.** Onegdaj rano przybyła z Tomaszowa do szpitala dziecięcego im. Anny-Maryi 29-letnia Bajla Tenenbaum z chorem dzieckiem. Znalazłszy się w ambulatoryum, Tenenbaum aczała się nagle niedobrze i padła nieprzytomna na ziemię. Wezwany lekarz stwierdził zgon. Przyczyna śmierci niewyjaśniona.

(x) **Ze Zgierza.** Dnia wczorajszego 30 b. m. zarząd zgierskiego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego pod przewodnictwem p. Hordliczki obradował co zrobić z pieniędzmi w sumie 30 rb., ofiarowanymi jako zwrot kosztów i strat p. dr. Rządowi za przewodniczenie w sądzie polubownym pomiędzy temże Towarzystwem a p. Ikiertem.

Pieniądże te dr. Rząd zwrócił Towarzystwu, prosząc o użycie ich na cel społeczny lub dobroczynny w Zgierzu.

Po naradzie jednomyślnie postanowiono zasilić całą sumą kasę szkoły fabrycznej p. Napieralskiego, finanse której znajdują się w opłakanym stanie.

(h) **Nieudane rozbicie kasy.** Do lokalu kasy pożyczkowo-oszczędnościowej przy ulicy Długiej nr. 48 w Pabianicach włamali się onegdaj złodzieje i wywiercili kilka dziur w kasie ogniotrwałej.

Usiłowania ich jednak w celu rozbicia kasy wobec wewnętrznego pancerza stalowego pozostały bez skutku, wobec czego włamywacze odeszli z niczem.

Kasa jest wyrobem łódzkiej fabryki Zinkego,

(h) **Trojaczki.** Zofia Murawnik, zamieszkała w Pabianicach, powiła troje dzieci; 2 dziewczynki i chłopca.

Matka i nowonarodzeni są zupełnie zdrowi.

S Z T U K A.

(x) **Teatr popularny.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we wtorek „Chata za wsią“.

W środę dwa przedstawienia o g. 3-ej po poł. „Chata za wsią“ ze śpiewami i tańcami w 5 aktach, wieczorem „Ligia“ sztuka w 8 aktach. W czwartek, „Ligia“.

W piątek „Wojna podczas pokoju“ komedia w 5 aktach.

W sobotę po poł. po cenach najniższych „Koniec Sodomy“.

Pełne próby odbywają się z głośnej sztuki w 4 aktach „Król i nędzarz“ A. Gide'a.

Utwór ten głośnego pisarza grany na wszystkich scenach stołecznych, zyskał ogromny sukces artystyczny, dzięki swej wartości literackiej i treści bardzo oryginalnej. Jest to baśń dramatyczna osnuta na tle legendy o pierścieniu znalezionym w rybie, a którego siłą wyższą jest szczęście znikome.

(x) **Teatr Polski.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś o g. 8 m. 15 „Dobrze skrojony frak“, (ceny popularne).

Jutro o g. 3 i pół po poł. „Dom otwarty”, o g. 8 m. 15 w. „Dyabeł i Karczmarka” (ceny niższe).

W czwartek ukaże się po raz 1-szy „Pies gończy”, arcydowcipna komedia Kurta Kraatza i Artura Hoffmana, pod reżyserią p. Antoniego Bednarczyka.

W piątek o g. 8 m. 15 w. „Śluby panieńskie”.

W sobotę o g. 3 i pół po poł. „Śluby panieńskie”, o g. 8 m. 15 „Pies gończy”.

W niedzielę o g. 3 i pół po poł. „Wicek i Wacek”, o g. 8 m. 15 w. „Pies gończy” po raz trzeci.

W próbach głośna sztuka Bernarda Shawa p. t. „Mezaliani”.

(x) Teatr w „Domu ludowym”. Koło dramatyczne Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich, w „Domu ludowym” (Przejazd nr. 34), wystawia w środę dnia 1 stycznia r. 1913 obraz dramatyczny w 7-u odsłonach przerobiony z powieści H. Sienkiewicza p. t. „Krzyżacy”. Początek o godz. 7 wiecz.

W niedzielę dn. 5 stycznia r. p. wystawione będą „Krakowskie zuchy”.

(x) Koncert orkiestry warszawskiej straży ogniowej pod dyrekcją A. Sielskiego, zapowiadany na dzień 5 stycznia r. p. obudził żywe zainteresowanie wśród miłośników muzyki. Uroczym go orkiestra mandolinistów i mistrzowska gra Barcewicza, oraz śpiew pani Markowskiej.

Bilety sprzedaje księgarnia Gebethnera i Wolffa (dawniej St. Miszewski).

Teatr Popularny.

„Żołnierz królowej Madagaskaru”, komedia w 3-ach aktach Stanisława Dobrzańskiego.

Na ostatnią premierę w ubiegłą sobotę dyrekcja teatru popularnego wybrała znaną komedię St. Dobrzańskiego „Żołnierz królowej Madagaskaru”.

Chociaż sztuka trąci już myszką i grubo pokryła się pleśnią półek księgarskich, jest jednak tak dowcipną, zajmującą i doskonale zbudowaną, a przytem ze względu na tło „wiecznie ponętnych kulis” i dzisiaj tak aktualną, że z pewnością przez długi szereg lat utrzyma się jeszcze na scenie i humorem swoim serdecznie bawić będzie publiczność.

Artyści teatru popularnego grali „Żołnierza” kapitalnie.

Doskonałym Mazurkiewiczem w każdym ruchu i słowie był p. Dąbrowski, pyszną baletniczką p. Biskupska. Podziwiać należy rozmiar talentu p. B., jednej z pierwszych sił teatru popularnego, która w przeciągu jednego tygodnia z „Ligii”—chrześcijanki przeistoczyła się w niemniej uroczą baletniczkę i zagrała ją świetnie.

W roli mamy Mackiej, pełnej dystynkcji i powagi, z dużym powodzeniem wystąpiła p. Różańska,—w roli jej urwisa-synka p. Orłowski.

Pp. Orlik, Kułakowski i Zborowski, oraz panie Kułakowska i Elertowicz pod względem gry, humoru i werwy dostrajali się do bohaterów komedii.

Publiczność, wypełniająca teatr po brzegi, bawiła się nadzwyczajnie, nie szczędząc wykonawcom gorących oklasków.

Wobec takiego przyjęcia na premierze, sztuka ma zapewnione powodzenie.

H. Gawroński.

Z KROLESTWA.

Obłężenie bandytów. W sobotę przed wieczorem na ulicach Częstochowy policja zauważyła trzech podejrzanych osobników, którzy podążali wzdłuż plantu kolei herbsko-kieleckiej ku stacji Ostrowy, gdzie ukryli się w jednym z domów kolonii Aleksandrya w gminie Dźbów, w pobliżu wsi Konopiska.

Straż ziemską pod wodzą naczelnika straży w pow. częstochowskim, podpułkownika Makowskiego, wezwawszy do pomocy oddział kilkudziesięciu szeregowców z 14-ej częstochowskiej brygady straży pogranicznej, otoczyła dom i wezwała nieznanymi do wyjścia. Ci jednak odpowiadzieli strzałami, poczem rozpoczęło się formalne obłężenie.

Uplęnięto kilka godzin wśród gęstych strzałów, które jednak nie wyłoszyły obleganych. Wtedy podpalono dom i stwierdzono, że dwaj z obleganych uciekli do pobliskiego (o 10 kroków) lasu, na placu zaś pozostał tylko jeden mężczyzna, zabity 4 kulami. Jest to podobno znany bandyta Grabowski. Znalaziono przy nim 2 brauningi i kilkanaście zapasowych magazynów naboju.

Podczas strzelaniny bandyci zranili właściciela 50-letniego Franciszka Kruka ze wsi Kopalnia. Ranionego przywieziono do szpitala w Częstochowie.

(x) **Powrót obieżysasów.** W ostatnich dniach powracają do kraju liczne rzesze robotników sezonowych, którzy pracowali na roli w Prusach. Z Ostrowa przybyły do Kalisza specjalne dwa pociągi, które przywoziły przeszło 1,500 robotników. Obieżysasi narzekają naogół na obecne zarobki, które w porównaniu do lat dawnych są znacznie mniejsze, w pracy zaś byli bardzo wyzyskiwani.

TELEGRAMY.

ŁÓDŹ, 31 grudnia.

Redakcja „Rozwoju” wszystkim swoim czytelnikom i prenumeratom przesyła najserdeczniejsze życzenia.

*

PETERSBURG, 30 grudnia. (P.) Główny zarząd poczt i telegrafów wszczął sprawę zaprowadzenia listów-telegramów według taksy 2 kop. za wyraz między wszystkimi miastami, posiadającymi giełdy.

PETERSBURG, 30 grudnia. (P.) W fabryce ochteńskiej materiałów wybuchowych, nastąpiła eksplozja gazu piorunującego. Część gmachu zburzona. Zabitych jest 3, ciężko rannych 9 i lekko 42 robotników.

LONDYN, 30 grudnia. (P.) Na dzisiejszym posiedzeniu konferencji, turcy wyrazili gotowość ustąpienia państwu bałkańskiemu odnośnie sprawy macedońskiej. Sprawę Adryanopola odrzucano. Według informacji agencji Reutersa Turcja sondowała mocarstwa w celu dowiedzenia się, czy mają one zamiar złożyć jakąkolwiek deklarację co do warunków pokojowych, co mogłoby mieć duży wpływ na decyzję partii wojennej.

LONDYN, 30 grudnia. (P.) Na posiedzeniu konferencji pokojowej delegacji tureckiej oświadczyli, że nie otrzymali dotychczas ścisłych instrukcji co do wniesienia nowych propozycji. Posiedzenie odłożono do środy.

BIAŁOGROD, 30 grudnia. (wł.) Według „Politiki”, wczoraj wieczorem patrol austriacki dał 18 strzałów do przystani Ritorek na serbskim brzegu Dunaju. Nikogo nie raniono. Rząd serbski przesłał z powodu tego zajścia protest rządowi austriackiemu.

PETERSBURG, 30 grudnia. (P.) Senat rozstrzygnął w sensie przeczącym pytanie, czy reżeni w Królestwie Polskiem na mocy prawa 1906 r. o ulgowym przesyłaniu listów przez pocztę korzystają z przywileju bezpłatnego przesyłania listów.

TOKIO, 30 grudnia. (P.) Zorganizowane zostało towarzystwo obrony państwowej, mające zamiar zjednoczyć w tym kierunku pracę rządu i narodu. Towarzystwo uważa, iż Japonia potrzebuje więcej floty niż armii.

SAARBRÜCKEN, 30 grudnia. (P.) Na konferencji związku okręgowego górników chrześcijańskich uchwalono nie przystępować do strajku, ogłosić rozejm i wybrać komisję dla rozważenia poczynionych przez dyrekcję kopalń ustępstw co do płacy i regulaminu robót.

TOKIO, 30 grudnia. (P.) Zastrajkowało około 1,000 robotników w kopalniach miedzi w prowincji Sidzuobo, żądając podwyższenia płacy zarobkowej.

Do kopalni wysłano silny oddział policji. TOKIO, 30 grudnia. (P.) Gazety utrzymują, że uroczystości koronacyjne odbędą się na jesieni w Kioto.

PEKIN, 30 grudnia. (P.) Rząd chiński zawarł kontrakt z leutenantem francuskim Bonne na dostawę 12 aroplanów Bleriota z obowią-

zkiem nauczania latania w ciągu roku chińczyków pilotów.

SOFIA, 30 grudnia. (P.) Izba przyjęła w III czytaniu ustawę o przedłużeniu moratorium do terminu 45 dni od chwili ogłoszenia demobilizacji.

BERLIN, 30 grudnia. (P.) Pogrzeb Kiderlen-Waechtera odbędzie się 2 stycznia r. p.

(Alfred von Kiderlen-Waechter urodził się 10-go lipca 1852 r. w Sztutgarcie. W 1870 r. uczęszczał w wojnie francusko-pruskiej jako ochotnik. Od 1872 do 1876 studiował prawo w Tybindzie, Lipsku i Strasburgu, a w 1879 r. rozpoczął służbę dyplomatyczną, wstąpiwszy do sekretaryatu spraw zagranicznych. Od 1881 do 1884 piastował stanowisko sekretarza ambasady niemieckiej w Petersburgu, a od 1884 do 1886 w Paryżu, poczem przez pewien czas—radczy ambasady w Konstantynopolu. W 1888 r. towarzyszył cesarzowi Wilhelmowi podczas podróży do Petersburga, Sztokholmu i Kopenhagi. W 1894 r. otrzymał stanowisko posła w Hamburgu, następnie w Kopenhadze i Bukareszcie. Po ustąpieniu Wilhelma von Schoena powołany był przez cesarza Wilhelma na stanowisko sekretarza stanu w urzędzie spraw zagranicznych. Przep. Red.)

PARYŻ, 30 grudnia. (P.) Do „Journala” donoszą z Madrytu, że wykryto tam spisek, którego zamiarem było zamordować króla Alfonsa. Rząd hiszpański przedsięwziął daleko idące środki ostrożności.

WROCŁAW, 30 grudnia. (P.) Aresztowano tu 30 osób pod zarzutem szpiegostwa. Podobno istniał spisek, aby w razie mobilizacji wysadzić w powietrze wszystkie mosty dokoła Wrocławia.

LWÓW, 30 grudnia. (P.) Ks. arcybiskup Bilczewski dokonał poświęcenia nowego szpitala na 250 łóżek dla chorych zakaźnych.

LWÓW, 30 grudnia. (P.) Zakończył tu życie były członek wydziału krajowego, rusin Sawczuk.

BERLIN, 30 grudnia. (P.) Według informacji Agencji Reutersa, delegaci tureccy proponowali rozważenie poszczególnych części warunków pokojowych, lecz związkowcy wypowiedzieli się przeciw i żądali zdecydowania naprzód głównej sprawy.

BERLIN, 30 grudnia. (P.) Po audyencji minister wojny, Suchomlinow został zaproszony na śniadanie w pałacu. Minister siedział z jednej strony cesarza, zaś ambasador Swerbiejew z drugiej. Cesarz bardzo łaskawie informował się o dotychczasowej służbie Suchomlinowa, zwłaszcza zaś o szczegółach kampanii tureckiej w 1878 r. Rozmowa nie poruszała tematów politycznych.

Dnia 31 b. m. Suchomlinow wyjeżdża do Francji południowej dla odwiedzenia chorej żony.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 31 grudnia. (wł.) Półurzędowy „Local Anzeiger” donosi, że wczoraj na audyencji u cesarza przyjęty był minister Suchomlinow, lecz fakt ten nie wywołał żadnego wrażenia i nie przypisują mu poważniejszego znaczenia politycznego.

Paryż, 31 grudnia. (wł.) „Echo de Paris” donosi z Wiednia, że rząd austriacki opracował mapę Albanii autonomicznej i przedłożył ją rządowi wielkich mocarstw. Projekt ten, różniący się zasadniczo od projektu, opracowanego przez państwa bałkańskie, wywołał przerażenie, jak pisze „Echo de Paris” wśród rządów tych państw. Według projektu Austrii, do Albanii będą należały miasta: Skutari, Pryzrend, Ipek i Djakowa. Projekt ten, zdaniem gazety, może stać się powodem niebezpiecznych zakłóceń i zatargów.

Bukareszt, 31 grudnia. (wł.) „Epoka” ogłasza wywiad swego korespondenta wiedeńskiego z ministrem spraw zagranicznych Berchtoldem, który zaakcentował serdeczne stosunki, panujące pomiędzy Austrią i Rumunią i oświadczył, że za neutralność, jaką zachowała Rumunia podczas wojny na Bałkanach, powinna otrzymać Sylistryę.

Londyn, 31 grudnia. (wł.) „Times” donosi z Białogrodu, że Skutari zostało zdobyte przez atak wojsk serbskich, które przyszły z pomocą czarnogórców. Minister wojny w Białogrodzie otrzymał już o tem raport.

Paryż, 31 grudnia (wł.) Na czwartkowym posiedzeniu (2 stycznia) konferencji ambasadorów, delegat francuski Combon, wyłuszczy zapatrywania Francji na sprawę Krety. Zapatrywania te zgadzają się zupełnie ze stanowiskiem Anglii, że Kreta powinna należeć do Grecji. Anglia czyni tylko pewne zastrzeżenia co do zatoki Suda.

Saarbrücken, 31 grudnia (wł.) Konferencja rewirowa górników, po kilkugodzinnych naradach postanowiła nie rozpoczynać strajku dnia 2 stycznia wobec ustępstw, jakie już poczyniły dyrekcje kopalń. Uchwalono zawieszenie strajku na cztery tygodnie, w ciągu których prowadzone będą rokowania o dalsze ustępstwa. O ileby rokowania te nie doprowadziły do porozumienia, to strajk wybuchnie po czterech tygodniach.

Monachium, 31 grudnia (wł.) Na stacji tu-tejszej wydarzyło się wczoraj nieszczęście: Pociąg osobowy przybył do Monachium o kilka minut za wcześnie i wobec tego, że w tej właśnie chwili nadchodził pociąg pośpieszny, to pasażerom osobowego zakazano wysiadania. Kilku pasażerów zakazu nie usłuchało. Wysiedli oni z wagonów i natychmiast zostali zdruzgotani kołami pociągu pośpiesznego.

Białogród, 31 grudnia (wł.) Serbia postanowiła odrzucić żądania mocarstw, które ją wezwwały do wycofania wojsk z nad Adryatyku. Serbia używa wszelkich sposobów, aby poróżnić mocarstwa trójporozumienia i trójprzymierza.

Bukareszt, 31 grudnia (wł.) Poseł rumuński w Londynie odbył konferencję z delegatami pokojowymi państw bałkańskich, na której przedstawił im żądania terytorjalne Rumunii.

Nowy-Jork, 31 grudnia (wł.) Sto tysięcy robotników, pracujących w fabrykach konfekcyj męskiej porzuciło pracę, wobec czego w tej gałęzi przemysłu panuje obecnie zastój.

Monachium, 31 grudnia (wł.) Stan zdrowia króla **Otona** pogorszył się znacznie.

Londyn, 31 grudnia (wł.) Dzisiejsze dzienniki poranne donoszą, że czwartkowa (2 stycznia) konferencja ambasadorów zostanie odroczone z powodu śmierci Kiderlen Waechtera.

Lwów, 31 grudnia (wł.) „Hałyczanin” pisze, że w roku 1916 będzie prawdopodobnie wykończony uniwersytet rusiński, lecz przewiduje, że można go będzie uważać raczej za karykaturę uniwersytetu. Będzie to zaledwie j conajwyżej, wyższy zakład naukowy.

Wiedeń, 31 grudnia (wł.) Wobec enuncjacji posłów rusińskich w sprawie uniwersytetu rusińskiego, polacy oświadczają, że rusini nie mają powodu uzalać się, skoro ukraińcy sami zgodzili się na kompromis.

„My — oświadczają posłowie polscy — dalej w ustępstwach iść nie możemy i daliśmy już wody dobrej woji”.

Zarzuty swoje rusini zwracają przeciwko tym ustępom rezolucji Koła polskiego, w których zaznaczono, że w sprawie uniwersytetu rusińskiego, Koło polskie stoi na stanowisku, iż obecny uniwersytet lwowski ma mieć charakter polski.

Konstantynopol, 31 grudnia (wł.) Donoszą tu, że 8 greckich okrętów transportowych od-płynęło z wojskiem greckim z Mitilene do Chios.

Medyolan, 31 grudnia (wł.) „Secolo” donosi, że rząd włoski trzyma w pogotowiu 8 pułków wojska, aby wysłać je w odpowiedniej chwili do Albanii.

Konstantynopol, 31 grudnia (wł.) Gabinet turecki jest w położeniu bez wyjścia, jeśli bowiem pokój zostanie zawarty, to w Konstantynopolu wywoła to wielkie niezadowolenie, jeśli zaś gabinet Kiamila paszy będzie prowadził wojnę dalej, to nie wpłynie także na jego korzyść. Gabinet Kiamila paszy jest w przededniu upadku. Położenie takie w Konstantynopolu jest właśnie powodem, iż delegaci tureccy na konferencji pokojowej odwołują rokowania.

Konstantynopol, 31 grudnia (wł.) W kołach wysokiej Porty twierdzą, że Turcja postanowiła oddać sprawę Macedonii i Albanii pod rozstrzygnięcie mocarstw. Rząd turecki nie ustąpi ani piędzi ziemi Tracji i wilajetu adryanopolskiego, los Krety zas pozostawi również mocarstwom.

Żądania Grecji co do zajęcia przez nią wysp morza Jońskiego, Turcja uważa za nieuzasadnione, ponieważ wyspy te nie są w posiadaniu Grecji. Wysoka Porta poleciła ambasadorom swym przy dworach wielkich mocarstw aby zapytali, jakie stanowisko zamierzają zająć teraz, wobec tego że przed rozpoczęciem na początku wojny oświadczyły stanowczo, iż nie pozwolą na naruszenie „status quo” na Bałkanach i na zmianę posiadania terytorjalnego.

Konstantynopol, 31 grudnia (wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że bułgarzy zgodzili się na zaprowiantowanie Adryanopola i zgodzili się na dowóz żywności, lecz za cenę bardzo ciężkich warunków, dotyczących zawarcia pokoju pomiędzy Bułgarią i Turcją.

Fr. Kamocki 12 rb.

Na Teatr Polski w Łodzi.

Fr. Kamocki 5 rb.

Zamiast powinszowań noworocznych.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów szkoły Handlowej kupiectwa łódzkiego

Michał Goldmüntz z żoną 2 rb.

Na szkołę rzemiosł.

(Na fundusz im. Bolesława Prusa).

Leon Jaworski 2 rb., Aleks. Michalski 2 rb., Eugenia zowie Geyer 15 rb., Bolesław Michalski 1 rb., inżynier Jan Procnier z żoną 1 rb., Franciszek Zachert 3 rb., Karolowie Jasiński 2 rb., Napoleonstwo Rowiński 1 rb., Bolesław Krajewski 1 rb., Jan Bendkowski 1 rb.

Dla robotników pozostających bez pracy.

(Do uznania Red. „Rozwoju”)

Dr. Franciszek Koziolkiewicz 2 rb., A. Urbanowski 5 rb., Wł. Wroński 1 rb., Bronisławostwo Czechowscy 3 rb., Ignacy Dolewski 1 rb., W. K. i J. C. 1 rb., Karol John 3 rb., Gustawowa Geyerowa 25 rb., Wojciechostwo Kusakow 1 rb., Józefostwo Michalscy 3 rb., Stefanostwo Kowalscy 1 rb., Józefostwo Zajdler 1 rb., Rodzina Ignacostwa Hirszel 2 rb., H. Reszkowski 1 rb., August Kerper 1 rb., Stefan Zarzecki 3 rb., Bertold Dobrantz 2 rb., Anastazostwo Wąsowscy 2 rb.

(Do rozporządzenia Komitetu obywatelskiego).

Bolesławostwo Wolkowscy 5 rb., felczer Wacław Ostrowski z rodziną 3 rb., Lacyan Janaszewski 2 rb., Aleksy i Halina Zimowscy 3 rb.

Na stypendyum imienia ś. p. **Erazma Szpaczyńskiego** przy Szkole Handl. Kupiectwa łódzkiego.

Helena i Konstanty Swiderkowie 1 rb. 50 k., Józefostwo Jabłoński 2 rb., A. Rybak 3 rb.

Na „Gniazdo” Tow. opieki nad dziećmi.

K. Waltowie 1 rb., Aleksander Roszkowski z żoną 3 rb., Wincentostwo Smetkiewiczowie 1 rb., Walenty i Zofia Zawiszowie 1 rb., Aleksy i Halina Zimowscy 2 rb.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów gimnazjum polskiego.

Wojciechostwo Kasakow 1 rb., Sewerynostwo Wernier 5 rb., Z. Tarczyński 2 rb.

Na Ligę przeciwgruźliczą.

Wojciechostwo Kasakow 1 rb., Natalia Rasim 2 rb., Gustaw Fietzer 3 rb.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów

K. Waltowie 1 rb., Herman Knotka z żoną 1 rb.

SPROSTOWANIE.

Ofiara rb. 1, złożona na „Gniazdo” Towarz. opieki nad dziećmi przez pp. Julianostwo Wolbergów, winna być zamieszczona w rubryce ofiar noworocznych.

OFIARY.

Na wpisy przy szkole Radwańskiego.

Stanisław Cieślakowski 5 rb.

W. P. jako karę za użyczenie naczelnikowi stacji Łódź-fabr. 5 rb.

Zamiast wizyt p. p. c.

Na T-wo opieki szkolnej gub. piotrkowskiej.

(Oddział łódzki).

Fr. Kamocki 36 rb.

Dla robotników bez pracy,

(Do rozporządzenia Komitetu obywatelskiego).

Fr. Kamocki 15 rb.

Na fundusz budowy własnego domu Tow. zwol. rozwoju fizycznego.

Fr. Kamocki 6 rb.

Na Szkołę Rzemiosł.

(przy łódzk. chrześc. Tow. dobroczynności).

Teatr Polski

Cegielniana 63.

Po cenach popularnych.

We wtorek dn. 31 grudnia 1912 roku

„Dobrze skrojony frak”.

Bilety w cenie od 15 kop. do rb. 1 kop. 35 oraz łoża po 2 rb. 80 kop. wcześniej nabywać można w cukierni p. Komora, Dzielna 12, codziennie od 10-ej rano, do 1-ej po poł. i od 4 do 8 wiecz., zaś we wtorki i piątki od godz. 5 po poł. w kasie teatru. 4906

Po cenach popularnych.

W piątek dn. 5 stycznia 1913 roku

„Słuby panięskie”.

Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych

Z. Szczerbiński i S-ka

Oddział Łódzki: Nowo-Spacerowa № 27 (dom Schweikerta),

STAŁA WYSTAWA MEBLI od najskromniejszych do najwykwintniejszych. 5329

ś. † p.
z Kowalskich
Rozalia Buchnerowa

żona nauczyciela emeryta i obywatela m. Łodzi.

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 30 grudnia 1912 roku, przeżywszy lat 65. Ekspozycja zwłok odbędzie się dnia 1 stycznia 1913 r. o godz. 5 po poł. z domu żałoby przy ulicy Rzgowskiej № 53 do kaplicy Przemienienia Pańskiego w Chojnach. Pogrzeb odbędzie się w czwartek 2 stycznia o godz. 10-ej rano. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w głębokim żalu pogrzeżeni.

4938

Mąż, córka, synowie, synowa i wnuczki.

**SZKOŁA TANCÓW
ST. ZABORSKIEGO**

(Dzielnia 31 i piętro)

Niniejszem podaje do wiadomości, że na skutek wielokrotnych żądań, odbywać się będą od dnia 1-go stycznia w każdą niedzielę wieczorem

LEKCYE ZBIOROWE

(pojedynczo)

dla moich Sz. Uczennic i Uczniów, dawnych i obecnych, oraz ich rodzin.

Niezależnie od tego, przyjmują się zapisy:
tel. 23-57. 1) na Nowy kurs, dla początkujących
2) Specjalnie na Mazurki.

Zapisy przyjmują: do godz. 6-jej po poł. ul. Piotrkowska 97 w zakł. fotogr.

Lokal przebudowany wiozorem na miejscu, Dzielnia 31. 4148
Elektryczna wentylacja

Ogólnie znany z dobrego kroju i starannego wykończenia **zakład krawiecki**

J. Kozłowski

przeniesiony został z Benedykta, na ul. Mikołajewska № 22 parter.

Na zamówienia garnitur marynarkowy z dobrego materiału zimowego od Rb. 28. 5322

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego”

UL. ŚW. ANDRZEJA № 3. 193

POLEGA: ŻYWOITY ŚWIĘTYCH POLSKICH, KRÓLOWA JADWIGĘ I WSZYSTKIE WYDAWNICTWA TEŻE KSIĘGARNI, JAK RÓWNIEŻ OBRAZY, RÓZANCE, POCZTÓWKI ARTYSTYCZNE, MATERIAŁY PIŚMIENNE.

50 rb. i więcej, byle zaraz ofiaruję temu kto zobowiąże się wyszukać posadę w poważnej instytucji lub w fabryce, do prowadzenia ksiąg biurowych lub innego zajęcia; znajomości języków: polski, rosyjski, niemiecki i buchalteria.

Dyskrecya zapewniona. Oferty w administracji „Rozwoju” sub „Dyskretny 50”. 5811

W niedzielę, dnia 29-go grudnia, o godzinie 11 przed południem zmarł nagle nasz długoletni członek i kolega, strażak 1-go oddziału

ś. † p.

ANTONI SZRAJBER

przeżywszy lat 53.

W zmarłym tracimy zasłużonego członka, pamięć którego w sercach naszych zachowaną zostanie.

Zarząd i Komendantura Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej.

Członkowie straży naszej zbierają się w środę, dnia 1-go stycznia 1913 r. o godzinie 1-jej po południu w 1-ym oddziale straży. 4159

Wszystkim bywalcom teatru

„LUNA”

z okazji Nowego Roku składa życzenia

ZARZĄD TEATRU.

PLAC

między ul. Mikołajewską, Przejazd, Przedzalaną i Pustą. Łaskawe oferty z oznaczeniem ceny proszę składać w Adm. Rozwoju pod „Plac” 4922

Skradziono weksel na 100 rb. in blanco, wystawiony przez Tomasza Kunke, na zlecenie Wojciecha Łamek. Zastrzeżenie przed nabyciem, gdyż jest nieważny. Nowe-Chojny Poprzeczna R 3, Łamek. 4800

PIES

moregowaty, uszy i ogon obcięte, zaginal, wabi się boks. Odprowadzić Dąbrówka, ul. Wójcowska 2, do sklepu za wynagrodzeniem. 4958

Dla dentysty lub lekarza

do sprzedania dwie szafki do instrumentów z drzewa, oszkłone, z półkami szklanymi i umywalka marmurowa z kranem, ulica Andrzeja 7 m. 4. 4926

Zdolny tokarz

który przy śrubstaku i na szynach umie pracować może się zgłosić do R. Buhlego, ulica Długa 162. 4924

Dr. med. Wincenty

ŁUKASZEWICZ

2. kliniczny dr. w Petersburgu Długa 19.

Ch. wewnętrzne, kobiece, dzieci. Od 10—12 r. i od 4—6 w. 4194

Grajowa Spół. Gorzelnicza

hr. Tarnowski, Zalewski i S-ka sprzedaje spirytus denaturowany hurtowo i detalicznie oraz wyrabia pozwolenia na sprzedaż na filje. Przedstawiciel Józef Zaborowski, kantor Wólczńska 41, tel. 15-72. Skład Wólczńska 28. 5255

Na szkołę Rzemiosł

w miejsce powinszowań noworocznych

po 25 rubli.

Geyer L. Tow. Akc.

po 10 rubli.

Geyer Eug., Geyer Helena.

po 5 rubli.

Bielecki St., Borkowski L. I. Tow. Akc., Bennich H., Bennich G., Casella i C-o, Deszurmont, Motte i C-o, Eisert Emil, Filipkowski F. adw., Fischer M., Frankowscy J. i Wł., Geyer Gustaw, Geyer Robert, Geyer Emil, Getlich Wład., Grohman dr. Alfred, Grohman Henryk, Grohman Leon, Goldammer O., Hofrichter K., Hueffer E., Hueffer Br., rz. r. st. Herbst E., Hordliczka W., Klawe W., Lada rejent, Leonhardt E., Majster Lucyusz Brüning, Ramisch F., Richter I., Somya K., Scheibler A., Zapp Br., Zukowski E.

po 3 ruble.

Anstadt Tow. Akc., Angerstein, pastor Biedermann Alfred, Biedermann R., Biedermann B., Biedermann P., Brückenhoff Edmund, Blumenfeld Z., Blüthgen Buhle K. T., Bronikowski W., Czarniecki J., Czarniecki J. K., Czajewski W. red., Daszewski M. inż., Daube Ad., Delech St., Findeisen St. inż., Finster T., Graebiesch R., Ks. Gundelach R. Pastor, Ks. Gniazdowski, Glugla Fr., Goepert K., Henalech C., Jarzebowski J., Kaiserrecht E., Kaiserrecht W., Klossowice Helena i Wacław, Karsch T., Kamiński W., Krasuski E. inż., Keilich G., Knabe B. inż., Kinderman J., dr. Kaczmarkiewicz F., Lipiński A., Lachmanowicz J. adw., Luba M., Markowski T. inż., dr. Mierzyński Z., Olkowski F., Ordyński T. inż., Swierczewscy Czesławowie, Schreer G., Steigert T., Skulski, Stamirowski A., Schwarzschild E., Stebelski K. inż., Tujakowski T. adw., Trautwein A., Thoeke E., Wacalewski B., dr. Wieliczko J., dr. Watten, Wagner E. inż., Weil E., Weil W., Wścieklica W., Wilde H., Weigt S. i S-ka, Ziegler R. sen., dr. Zembrzuski K.

po 2 ruble.

Anstadt K., Dr. Altenberger, Bersin W., Borkowscy Br., Bernhard O., Bulawa, Drowing A. red., Ks. pastor Dietrich, Fiedler Z., Gudgeon W., Gulh H., Grabowski J., Gajewicz L., dr. Golc Z., J. John Tow. Akc., dr. Koliński J., Krempf, Kamiński T. adw., Ks. Kućczyński A., Kossakowski W., Kozmiński L. inż., Klinge i Szulc, Kinderman L., Kinderman P., Kinderman T., Kinderman A., Kopczyński W., Kokił T., Dr. Krusche A., Łukowski St., Lenartowicz F., Matysek W., Matysek S., Maternicki F. adw., Milker A. red., Marinier dyr., Michałowski A., Mörs M., Michelis B. inż., Odechowska W., Przedpeński St. inż., Ks. Patzer Pastor, Petrykowski P., Rother A., Raciborski A., Rausch F., Romański L., Dr. Skasiewicz F., Sutowski T. inż., Scholz R., Skolimowski M., Saurer R., Trojanowski E. rej., Wereszczyński J., Wagner A., Weil K., Winnicki, Żyźniewski J. rej., Ziegler jun.

po 1 rublu 50 kop.

Hyżyczki J., Lipiński A., Lipko J., Tynka M., inż.

po 1 rublu.

Aleksandrowicz H., Barski, Bukalski P. inż., Babicki A. adw., Bigalke J., Dr. Barabas, Benedek B. Baillet A., Bernhard Antoni, Buczkowski, Brückenhoff Edw., Bursze St., Dr. Bernard E., Dr. Bernard W., Bechtold, Bartoszewski M., Buchowski J. Brzeski

Bocheński St., Bąkowska, Bogusławski dr., Becker E., Czapski, W. inż., Chyczewski J., Credo A., Dr. Cadarski, Certowicz W., Czarnomski, Czernielewski M., Czechowski, Chwałbiński, Cundel J., Cholewicka H., Chelmiński St., Ciot W., Dominikiewicz S., Döring Br., Dybeczyński W., Duszyński F., Dudziński, Dmochowski J., Drecki L., Domańska Z., Donatowicz, Drzewiński, Dżęzewski W., Danielecki, Drozdowski T. i S-ka, Eckersdorf W., Ender, Elsner C., Fiszer L., Fijałkowski W., Flatt M., Fiedler K., Ferencowiczówna I., Feja Fr. Górski Z. inż., Górski C., inż., Godziński B., Güldner F., Dr. Garliński W., Dr. Gajewicz, Groszkowski W., Güntter E., Günther L., Gundelach E., Glasser St., Gessner O., Golkont J. adw., Gumowski W., Goldmüntz M., Holc P., Horodyński W., Hank K., Hermans A., Hille E., Heinrich E., Horst W., Henel K. inż., dr. Haberlau K., Hausen M., Jezierski L., dr. Jasiński Ks., dr. Jokiel L., dr. Jelnicki S., Jezierski Z., Jezierski E., Janowski A., Jastrzębski T., Konrad Z., Knapki W. dyr., Kujawski W., Kowalski S., Koludzi, Kalle i Co, Kołodziej A., Kotlarski A., Keilich K., Kamocki Fr., Keilich O., dr. Koziolkiewicz Fr., Koperski, Kotkiewski inż., Kuchanowski S., Lerowski S., Lindner A., Lipiński A. adw., Luczycki B. dr. Leman J., Lopatto St. ad., Mogiński K. rej., Mosakowski S., Meyer W., Meks J., Mirkowski, Milker Br., Ks. Matczyński W., Miklaszewski H., Malinowski F., Malewicz J., Morski A., Muthman A. dyr., Majewski H., Majer A., Morawski, bar., Manteufeld M., Markowski B., Missala W., Niemirko J., rej., Nieznański Nebelski, Naruszkiewicz S., Nowaczy, Odyniec J., Olkowski F., Dr. Olszewski H., Osterman A., Ostrowski K., Perkowski K. inż., Pakulski S., Popławski W., Popielawski K., Popielawski St., Pradzyński Z., Pagowski J., Payer S., Dr. Piekarski, Peter R., Pelka J. adw., Piotrowicz P., Prinz M., Rozenblum I., Racięcki L., Ryfiński W. rej., Rybicki E., Rokicki, Rybak A., Rowińska J., Radwański J., Robakowski Fr., Rinon O., Sandomierski Z., Szalla J. inż., Sobocki, Dr. Skalski S., Ks. Szmidel K., Szuwin P., Schoepke A., Straß Br., Siennicka L., Spiess L. i Syn, Szaniawski C., Szereszewski S., Szczytnicka, Starkiewicz S., Skrzewski E., Ks. Szczepański E., Stepowski W., Stypulkowski adw., Snay, Świętlik, Sarosiek W. rej., Swidwiński W., Stanisławski A. adw., Tauberowa Z., Tulin R., Turkowski S., Tymieniecka J., Tomaszewski K., Dr. Tochtermann A., Taczynski A., Dr. Tomaszewski, Dr. H. Trenkner, Ulczyński J. inż., Urbański A., Urbanowski J., Więckowski H., Więckowski K., Wolski K., Wolski J., Wiciejewski L., Wąsik W., Ks. Wyębowski A., Wutke Ch., Wyganowski W. adw., Wróblewski F., Wertschitzky K., Wertschitzky G., Winder S., Wereszczyński J., Wyczyński, Wacławik, Zieliński Stan., Zychlewicz J. Zarzycka M., Zelazowski A. adw., Zaar H., Zarzycki M., Zychliński St.

po 60 kop.

Szymanowski.

po 50 kop.

Biske inż., Brzeziński St., Cichecki C., Chrzanowski J., Daszkiewicz, Damsz, Dobrucki, Grzegorzewski J., Grünwald A., Goebel J., Gersdorf A., Grotowski, Hykiel St., Hakebeil J., Horstówna J., Hornberger B., Jakubowiczówna, Jaroszyński, Janiszewski, Jabłoński, Jagodziński, Juszcak, F. Kwieciński, S. Michiewicz S., Nusbaum B., Przyborowski J., Skonszyński, Smidowski, Słowkowski M., Stopczyński J., Szefer K., Stodolnicki W., Urbański A., Waszczyński A., Waszczyńska C., Werner S., Wojeński S., Wielebicki Wyrzutowicz, Wilkoszewski F., Zieliński M., Zawadzki W., Zaboklicki inż.

po 25 kop.

Hykielówna, Lipiński, Moczulska, Szeperlinzanka, Trzeciak P., Wajnikonisówna.

CASINO

Od dziś do piątku 3 stycznia 1913 roku. Włącznie Między innymi

„W szatańskim płomieniu”

wspaniały dramat w 3-ch częściach w wykonaniu słynnej tancerki

„SAHARET”

Część I. Dziecię taboru. Część II. W Palais de Danco. Część III. W ogniu.

„Domyślna dziewczyna” wyborna komedia.

Orkiestra koncertowa „SEXTET”.

4952

Zarząd Banku Handlowego w Łodzi,

stosując się do § 53 Ustawy, ma zaszczyt zawiadomić p.p. Akcjonariuszów, że z powodu niedostatecznej liczby akcji, złożonych do dnia 8/21 grudnia 1912 r.

VIII Nadzwyczajne Zebranie Ogólne,

zwołane na d. 15/28 grudnia 1912 r., w terminie tym odbyć się nie mogło.

Powtórny termin VIII Nadzwyczajnego Zebrania Ogólnego wyznacza się na d. 9/22 stycznia 1913 r., o godzinie 5-ej po południu (w gmachu Banku Handlowego w Łodzi, średnia Nr. 16). Porządek dzienny tego Zebrania pozostaje ten sam, co poprzednio, t. j.:

Zmiana Ustawy Banku.

Do uczestniczenia w Zebraniu powyższem mają prawo akcjonariusze, którzy do dnia 2/15 stycznia 1913 r. złożą swoje akcje w kasach:

Banku Handlowego w Łodzi lub Oddziałów tegoż w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach,

Wołańsko-Kamskiego Banku Handlowego w Petersburgu lub też „Mitteldeutsche Creditbank w Berlinie.

Bilety wejścia wydawane będą w lokalu Banku w Łodzi na 3 dni przed terminem Zebrania. Złożone akcje będą zwracane po zamknięciu Zebrania, począwszy od d. 10/23 stycznia 1913 r.

Zebranie to będzie prawomocnem, a uchwały jego ważne bez względu na liczbę zebranych akcjonariuszów i reprezentowanych przez nich akcji.

Łódź, dnia 30 grudnia 1912 roku.

4163

STOLECZNY

L. P. Truzzi

CYRK

Na Targowym Rynku.
Telefon 21-68.

We wtorek d. 31 grudnia — — — Wielkie przedstawienie. Dziś niespodzianka dla dam!!! — Damy wchodzi do cyrku bezpłatnie. — Debiut znakomitych skrobaczy nieba braci Andersen. — Debiut znakomitego kapitana H. Dolara. — Debiut braci Essedras. Double Beck Barren. — Na zakończenie wielki divertissement. — Anons: W środę 2 wielkie noworoczne przedstawienia. 4149

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włośń, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „Erlieh” Hata 606 (wśródzylne). Leczenie elektrycznością (elektrolizmem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia.
Godz. przyjęć: od 9-1 rano i od 4-8 w., niedziele i święta od 9-3 pp. 358r

Md. Dentysta

H. PUTZMAN

przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 10 1-sze piętr. z frontu POWROCIŁ z zagranicy i przyjmuje codzien. sam od 10 r. do 1 pp. i od 5 do 7 wiecz. 3191

BLASK **AJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG BEZ SZCZOTEK NADAWA PIĘKNY POLYSK.**

Sprzedz. barłowa u W-ój GUSTAWA ROSENTHALA, Mikołajewska 18. 356

Teatr „OAZA”

ul. Główna i Piotrkowskiej.

Ceny miejsc popularne, od 17 do 50 kop.

Zmiana programu we wtorki i soboty.

Od dziś do piątku dnia 3 stycznia, nadzwyczajny program. Między innymi demonstrowany będzie wybitny dramat w 3-ch częściach

Straszna Kara

„Grzech i odkupienie” w wykonaniu słynnych artystów sceny królewskiej w Kopenhadze. Sztuka obfituje w szereg wzruszających momentów trzymających w stałym napięciu każdego bez wyjątku widza 4167

„LUNA”

Od dziś do piątku włącznie

!!! Nadzwyczajny program !!!

Między innymi:

„Śmierć święci zwycięstwo”

wielce sensacyjny dramat w 3-ch częściach w wykonaniu pierwszorzędných artystów znakomitej piękności Kiri-Maja.

We wtorek, czwartek i piątek NAD PROGRAM.

„GWIAZDA TABONO”

wspaniały dramat w 3-ch częściach w wykonaniu znakomitych kopenhaskich artystów. W wielkiej poczekalni codziennie koncert znanego kwartetu małoletnich B-ci Sienkiewiczów.

Do wynajęcia zaraz

mieszkanie słoneczne frontowe złożone z 4, 5, a nawet 6 i 7 pokoi z kuchnią, Mikołajewska 46, m. 10. 4169

Ogłoszenie.

Zgodnie z zawiadomieniem moim z dnia 25/12 1912 r. jakie otrzymała firma warszawska H. Mage, iż zrywam z powyższą wszelkie stosunki handlowe, lecz dotąd firma Mage nie raczyła mi odpowiedzieć, przeto niniejszem ogłaszam, iż z powodu niesolidnego postąpienia ze mną, jako reprezentantem przez jednego spółników firmy. Wszelkie stosunki handlowe z dniem wysłania zawiadomienia zerwałem z firmą Mage. Kwit który został przezemnie wydany firmie Mage J. Maczewski jest nieważny i takowego płacić nie będę. Towar firma Mage może otrzymać z powrotem za potrąceniem kosztów jakie poniosłem.

Łódź, dnia 31/12 1912 roku.

A. Kuźnicki.

4954

M. Kurnatowski

Wólczańska 149. — Telefonu 22-07.

HURTOWY SKŁAD
nafty, śledzi i towarów kolonialnych.

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 53.

choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 3617
przyjmuje do 11 r. i od 4-7 popoł.

LABORATORYUM

D-ra Bogusławskiego dla celów dyagnostyki lekarskiej (analizy krwi, moczu i t.p. serodyagnostyka). Przejazd № 30. 3801

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Maczkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Łódz sztuczny po 15 kop. pud. na miejscu bez odstawy. 445 Inżynierska № 1, tel. 46.

Skład win 1835 M. D. OKOJEWY Dzielna № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, zaświedzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, zarobowane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chłósbach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza równadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak wonież w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane jak i żołądkowego № 7 w żadnych innych składach niema OLIWKO w składzie win M. D. OKOJEWY, Dzielna № 11. 7A do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

Dr. med. Leyberg
Choroby skórne, weneryczne i moczopł. Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8 Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna W niedzielę od 8-1-ej. Krótka 3, telef. 26-50. 1837

D-ka Felicya Goldberg
Mieszka obecnie 2994 ul. Piotrkowska 107.
Dr. Gustawa. 2796

Dr. Feliks Świątkiewicz
Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne i moczopł. Godziny przyjęć: od 9 $\frac{1}{2}$ do 11-ej i od 5-8. W niedzielę i święta od 9 $\frac{1}{2}$ do 12-ej. Telef. 26-26. 507-r

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka kiszki i przemienny materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dygnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1-1 rano i od 5-7 $\frac{1}{2}$ po południu. 106

Do wynajęcia
Tanio od 1 stycznia 1913 r. różne większe mieszkania z wszelkimi wygodami i elektr. oświetl. **Staro-Zarzewska 65**, gdzie się 5 policyjny cyrkul wyprawa. 4898

Dr. S. SZNITKIND
Średnia 2. 1117
Choroby skórne, (włosy), i moczopł. kosmetyka lekarska, weneryczne. Przyjmuje od 8-ej do 9-ej po poł. i od 1 i pół do 9 w., damy od 4 i pół do 6-cj

Nauczyciel
przyposabia do szkół rządowych i prywatnych i na świadectwa ul. **Benedykta 22-3** od 4-ej do 6-ej. 4880

Dr. Jelniński
ul. Andrzeja 7. — Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopł. Godziny przyjęć: panowie od godziny 9-11 r. i od 6-8 po poł., panie od 4-6 po poł.; w niedzielę i święta od 9 do 12 rano. 1407

Pianino
zagraniczne, ton silny, prawie nowe, wyjeżdżając sprzedam niedrogo. **Pasaż - Szulca Nr. 77 m. 17.** 4894

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka kiszki i przemienny materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dygnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1-1 rano i od 5-7 $\frac{1}{2}$ po południu. 106

Pierwsza Łódzka fabryka magli
ul. **Widzewska № 33.**
Egzystująca z roku 1876. Można dostać magle: ręczne i na silniki elektryczne. 4896

Dr. L. PRYBULSKI
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopł. Leczenie syphilisu EHRlich-HATA 606-914
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w., panie od 5-9 po poł. Dla pań osobn. poczekalnia. 242a

Zaginął weksel
na rb. 100 rb., platny 17 lutego 1913 r., wystawiony przez małżeństwo Teofilę i Stanisława Krajczewskich, na zlecenie Piotra Wasina. Ostrzega się przed nabyciem. 4902

Lekarz-Dentysta
St. Dąbrowski
powrócił
Przyjmuje w prywatnym gabinecie przy Lecznicy.
Ul. Piotrkowska № 127, tel. 25-98 263 (tróg Rozwadowskiej № 1).

POTRZEBNA
panienka lat 14-15 umiejąca porządnie szyć lub haftować — Pierwszeństwo ma ta, która z goręciarstwem jest obeznana, zgłosić się można do 12-tej w południe u **M-me Annette** Andrzeja 4 4884

Dr. Eugenia KERER GERSZUNI
choroby kobiece.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyjmuje codziennie od 3-6 po poł., W niedzielę od 9-12-ej. 2721

D-ka. Kontorowicz Majzel
Choroby kobiece i wewnętrzne
Wschodnia № 39. Tel. 4-29 3109

Dr. Wacław Bernard
CHOROBY WENERYCZNE, SKORY, DROG MOCZOWYCH
Spacerowa № 40
przy Andrzeja.
8-12 $\frac{1}{2}$ r. i 5-7 $\frac{1}{2}$ w.) 1485

Dr. Jan Cadarski
Akuszerya,
choroby chirurgiczne i kobiece
przyjmuje do 10 r. i 4-6 po poł.
ul. Cegielniana 9 m. 4. 3526

Dr. Ark. Goldenberg
ul. **Nawrot 38.** Tel. 20-10.
Choroby wewnętrzne, **AKUSZERYA.**
Do 9 $\frac{1}{2}$ rano i 5-7 po poł. 2707

Dr. med. Z. GOLC
Choroby skórne i weneryczne
ul. **Mikołajewska 18.**
Przyjmuje wiecz. w niedzielę i święta od 9 do 12 i pół. Telefon № 20-80.

Dr. LEWKOWICZ
choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa
Konstantynowska 12.
Przy syphilis (zastosowanie preparatu „606” i „914”, od 5-11 6-8, dla pań od 6-8 w. W niedzielę 9-2. Osobna poczekalnia.

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis skórne wener., choroby dróg moczowych. **LECZENIE SYPHILISU EHRlich HATA 606.** 746r
Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w., dla dam od 4-5. W niedzielę i św. tylko rano.

Dr. H. Szumacher
Choroby weneryczne i skórne.
Nawrot 2.
Przyjmuje od 8-10 i pół i 6-8 po poł., panie od 5-6. W niedzielę i święta od 8-1 po poł. 376r

Przejazd № 8. (starszy) **Tel. 17-14**
Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
mieszka obecnie **Przejazd № 8,** front, I-e piętro.
Przyjmuje od 9 $\frac{1}{2}$ -12 i od 6-8 w

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych. Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej, telefon № 19-41. Leczenie Syphilisu „Ehrlich-Hata 606” Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 wiece. Dla pań osobna poczekalnia. 425 -

Zagubiono świadectwo
zaliczeniowe za № 52421 na sumę 29 rubli 35 kop. z przesyłki Łódź Fabr.—Ałczewskoję za nr. 371248, wydane nam przez ekspedycję towarową drogi Żel. Fabryczno Łódzkiej w dniu 6/VIII 1912 r., które należy uważać za bezwartościowe. Łoziński i Markgraf, Piotrkowska 37. 4900

Wyższa szkoła kroju i szycia „Józefiny”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobnym kierunkiem właścicielki. 3456

Na miejscu duży wybór manekinów.

STELLA CONCERT-RECORD

NAJLEPSZE ŚWIECIE. ZADĄĆ WSZĘDZIE

Doktor B. DOMCHIN
specjalista
chorób oczu
Piotrkowska 69. Telefon 20-39. Lecznica ze stałymi łózkami.
Godziny przyjęć w ambulatorium od 10-12 i od 4-7 po poł. Przyjmuje chorych na stałe. 2698

Dr. Rosenblatt
powrócił.
Choroby uszu, nosa i gardła. Przyjmuje 10-11 i 5-7. **Piotrkowska 35.** Tel. 19-84. 2715

Preparat „TRAYSER” przeciw reumatyzmowi i podagrze jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem powyższych chorób wysłana zostaje na pierwsze żądanie bezpłatnie. Adresować M. E. Traylor No. 124 Bangor House, Shoe Lane, London, England, E. C. 126

Nagrody 10 rb.

Dnia 28/XII wieczorem o 11-ej w drodze z Teatru Popularnego lub przy wsiadaniu do tramwaju Nr. 1, wagon dodatkowy 214, konduktor 237, zgubiono damską lornetkę aluminiową, okładaną perłową masą. Łaskawy znalazca raczy zwrócić, ul. Piotrkowska Nr. 292 II piętro m. 4. 4904

Dr. A. S. Tenenbaum
przeprowadził się na ul. **Piotrkowską 145.** Telef. 24-16
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi, żołądka i kiszki. przyjm. od 8-9 r. i 5-7 p.

Ostrzeżenie!

Niniejszem podaję do wiadomości osób interesowanych a wszczególności pp. właścicieli domów w Łodzi i okolicy iż dotychczasowy mój agent Jan Kolasiński (człowiek stary, siwy i trochę kulawy, mianujący się moim wspólnikiem i technikiem ubezpieczeń) z d. 25 listopada b. r. został wydalonym i niema prawa w moim imieniu przyjmowania Szacunków Ogniwyci do ubezpieczeń Rządowych jak również inkasowania moich należności, gdyż za czynności Kolasińskiego, jak również za zobowiązania przez niego przyjęte i za sumy jemu wpłacone żadnej odpowiedzialności nie przyjmuję. Zaznaczając, iż sprawę za wykryte nielegalne czynności przeciwko Kolasińskiemu skieruję na drogę sądową. Łódź d. 12 grud. 1912 roku. Technik ubezpieczeń Rządowych **Bolesław F. Grodzki** Brzezińska 42. 4710

Słojd

Skład raffii, wiorów i patyku. Warszawa, Wilcza 88. telefon 147-98. — Materiały do robót w szkołach i ochronach. Gry i zajęcia pedagogiczne. Stoma i łyżeczki na kapelusze. Narzędzia, wzory, modele PP. handlującym obcy hurtowo. Zakładom naukowym ustępstwo. 4097

Dr. M. PAPIERNY

AKUSZER i SPECYALISTA CHOROBY KOBIECZYCH
ulica **Pofudniowa Nr. 28**
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4 $\frac{1}{2}$ do 6 $\frac{1}{2}$ po poł. 3551

Zakiet zimowy

popielata sukienka
do sprzedania. Nawrot 42 m. 15.

Magazyn kapeluszy damskich **F. CHLEBOWSKIEJ,**

istniejący od lat 10.
Poleca na nadchodząca Gwiazdka galanterię: kołnierzyki męskie i damskie, mankiety, krawaty, żaboty, szale wieczorowe, serdaki, rękawiczki, m. i d. chusteczki i wszystko w zakresie galanterii wchodzące. 3835
Benedykta № 35. ŁÓDŹ. Benedykta № 35.

Skład Papieru, Materiałów piśmiennych i rysunkowych
Maryi Strzeleckiej Zielona 15 tel. 23-53
poleca: duży wybór materiałów piśmiennych, kalendarze biurowe i ozdobne, podkłady na biurka, utensylia dla techników, gry towarzyskie oraz nowe wydawnictwa kart pocztowych. 3905

PIERWSZA LECZNICA lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).
Wewnętrzne i nerwowe dr. Szwarcwasser od 10 — 11 i 4 — 5 codziennie.
Choroby skórne i weneryczne dr. L. Prybulski codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem. 3861
Choroby chirurgiczne dr. M. Kantor od 2 — 5 codziennie.
Choroby kobiece dr. M. Papierny od 3 — 4 codziennie.
Choroby oczu dr. B. Donchin. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9 — 10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1 — 2 po poł.
Choroby nosa, uszu i gardła dr. C. Blum. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1 — 2. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.
Choroby dzieci, miejsca porad dla matek dr. Lipszyc codz. od 1 — 2.
Analiza krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek.
— Porada dla niezamożnych 50 kop. —

No otworzona lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Lekarza-dentysty

St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i moszków złotych pod kierunkiem technika dentystycznego **C. Perkisa.** Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wycinanie zębów bez bólu. Regulowanie krzywo rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 30kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w. bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127
róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1623

WŁOSY słabe lub WYPADAJĄCE znakomicie wzmacnia

„CHINOL”

Pobudza zanikłe cebulki włosów, nawet w tych wypadkach, gdzie żadne środki lecznicze nie okazują działania. Najnowszy i najskuteczniejszy środek na włosy. Zatwierdzony przez Urząd Lekarski za

Właściwy tylko z Czerwona kotwica.
№ 1400. Cena flakonu Rb. 1. Żądać w aptekach i składach aptecznych. Sprzedaż główna Tow. Akc. **L. SPIESS** Piotrkowska № 107. **Świejącym włosom** przywraca dawny ich kolor płyn „**GLORIA**”
Cena flakonu 75 kop. 3605

Zjednoczone fabryki Wyrobów Ogniotrwałych dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: **Saarau** pod Wrocławiem, założona w r. 1850
Oddziały fabryk: **Mark-Redwitz** w Bawarii i **Halbstadt** (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Rurki.

Roczna produkcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów.—Robotników obecnie około 1,500.

Reprezentant na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź — Pasaż Szulca nr. 3.
Telefon 547. 1845

Walenty Kopeczyński

Pierwsza Łódzka **Piekarnia Mechaniczna**
Łódź. **Juliusza № 14.** Łódź.

Na nadchodzące święta poleca znane ze swej dobroci, **babki, placki, strucle i inne wyroby cukiernicze.** 3131

21-go z. m. została otwarta **NOWA FILJA** w hotelu „**PALAS**” róg ulicy Widzewskiej i Dzielnej.

ZAKOPANE.

Pensjonat „**NIECZUJA**”

Wandy Szlezgier — **Ledwochowskiej**

Otwarty cały rok. Ceny przystępne. Terasa słoneczna, weranda itd
Kuchnia smaczna i zdrowa. 3395

DRASTIN-LUBELSKI
doskonałe skutki
cienką warstwą
składają: czekoladki przyprawione
„**DRASTIN-LUBELSKI**”
Wymienne z najlepszej czekolady szwajcarskiej w postaci tabletek. Ciepłota są przyjmowane przez dzieci i dzieci. Przychylne o czyny powag lekarskich.
PUDEŁKO 50 KOP.
Żądać w aptekach i składach aptecznych.
Waga. Ważąc ten sposób się jak każdy ten smaczny czekolad.

Pierwsza Łódzka chrześcijańska Elektryczna Fabryka Cukrów

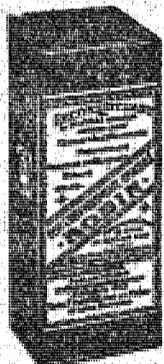
Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi

T. Dąbrowski i S-ka

w Łodzi **Widzewska 104**

Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże 1502

GLYCEROPHOSPHATE ROBIN

Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'A

GLYCEROFOSFAT WAPNIA I SODY
Stosowany w szpitalach paryskich
Wzmocniający system nerwowy.

Wskazany przeciw krzywicy, słabości kości w okresie rośnięcia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, przeciwko neurastonii, przecięciu umysłowemu i t. p. Przyjemny w smaku, rozrywa się w małej ilości mleka lub wody. Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie pastylek. 8087

Wstrzegać się bezwartościowych naśladowań.
Sprzedaż w aptekach i w większych składach aptecznych.

W m. Brzezinach, gub. Piotr.

zostaje otwarty z dniem 1/14 stycznia 1913 r.

7-mio kl. Zakład Naukowy Żeński prywatny z programem gimnazyjów rządowych
L. M. IWANIENKO.

Przyjmowanie próśb do klas: przygotow. 1 2 i 3 od 15/28 grudnia 1912 w Kancelarii Szk. ly, przy ul. św. Anny, od g. 3—5, w innych godzinach w mieszkaniu Adwokata Roszkowskiego na tej samej ulicy, w domu Pachy. 4017

Z powodu wyjazdu za bencen do sprzedania

Pałacyk z ogrodem

gospodarskimi zabudowaniami i oficyną dochodową w **Brzezinach**. Budowa stylowa solidnie wykończona. Plac przy pałacu zdalny na fabrykę. Wkrótce ma być tramwajowe połączenie z Łodzią i kolejka towarowa do Koluszek.

Bliższe szczegóły, plan budynków i ogrodu w księgarni **Gebetnera i Wolfa, Piotrkowska 37.** 4135

Dr. H. Sadkowsk

Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).
Codziennie od 8—10 rano i od 5—7 p. poł. **Telef 23-10.** 239

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

gynastor szpitala **Anny-Maryi, Piotrkowska № 120.**
Przyjmuje od 1—12 rano i od 5—6 1/2 p. p. w niegodziny i święta od 10—11 rano. 3474

Dr. W. Dutkiewicz

Specjalność: choroby skórne weneryczne 8 1/2—10 1/2 rano i o 4—7 1/2 w. W niedziele od 9—11 rano. **Zielona 19.** 3474

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne 320
Przyjm. p. poł. 4—6. 320

Choroby weneryczne skórne i moczopłucne

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—wiecz., kobiety od 4—5. 1331

Dr. A. Groszli

Zachodnia 68 (przy Zielonej).
Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecniczy. Badanie krwi na syfilis. Od 8 1/2—11 1/2 r. i od 5—9. Niedziele i święta 9-12 r. 3451

Dr. Sonenberg

POWRÓCIŁ 5883
Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7 1/2.

Lekarz weterynaryj

S. WOLMAN,
Piotrkowska 145. Telefon 29-00.
Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, diagnostyczne szczeniaki, ekspertyzy. 3456

Dr. BOGUSŁAWSKI

b. ordynator szpitala 5-go Ducha w Warszawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece
przyjmuje od 4-ej do 6-ej po południu
Przejazd № 30. 8587

Dr. med. W. KOTZIN

Ul. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc, przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763
№ telefonu 21-19

Dr. I. SILBERSTROM

Zawadzka 12.
Choroby skóry weneryczne (stosowanie preparatu 006) moczopłucnowe. Kosmetyka lekarska, usuwanie szpeczących włosów, plam itd.) od 12—2 p. p. i od 6—8 w. Ponia: 4—5. Poczek. oddzielna. W niedzielę od 11—3 popoł. 718r

Dr. LITMANOWICZ

Krótką 12.
Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.
Przyjmuje do 10 rano i od 4—8. **Telefon 18-61.** 3011